

2022 IN MEDIACIÓ

Apropar, dialogar i normalitzar

Mediació, are you IN?

Consell de l'Advocacia Catalana

93 487 50 68

| www.mediacio.cicac.cat

| Roger de Llúria, 113, 3r, Barcelona

APROPAR
DIALOGAR
NORMALITZAR

Mediació, are you IN?

ÍNDEX

1. EXPLICACIÓ DEL PROGRAMA.....	4
1.1 Objectius.....	07
1.2 Destinatari.....	07
2. ACCIONS DIVULGATIVES I JORNADES.....	9
2.1 Jornades.....	10
2.2 Webinars.....	43
2.3 Entrevistes i articles.....	48
2.4 La marca InMediació.....	49
3. FORMACIÓ.....	50
4. INVESTIGACIÓ: IMPACTE DE LA LLEI 9/2020.....	57
5. COMUNICACIÓ.....	62

1. EXPLICACIÓ DEL PROGRAMA

1. EXPLICACIÓ DEL PROGRAMA

Des de l'any 2020 el Consell de l'Advocacia Catalana amb el suport de la Generalitat, de la Comissió de Mediació del CICAC, de la seva presidenta i de tots els membres de la Comissió, fa possible any rere any la posada en pràctica d'activitats diverses que s'engloben dins del projecte InMediació, que té com a objectiu sensibilitzar i consolidar, en concret, la mediació i, en general, els anomenats ADR (mètodes adequats de resolució de controvèrsies) o MASC (mètodes adequats de solució de controvèrsies). El projecte impulsa aquests mètodes de gestió pacífica i col·laborativa de discrepàncies des de l'advocacia catalana, sensibilitzant especialment els professionals de l'advocacia i els altres operadors jurídics a través de la xarxa de Col·legis d'advocats i advocades de Catalunya.

El Programa d'aquest any 2022 ha potenciat en especial tres línies d'acció: apropar, dialogar i normalitzar (ADN).

APROPAR

Fer arribar la mediació i els ADR a la ciutadania. En aquesta tasca d'apropar la mediació i els ADR, tots en som responsables i partícips: institucions, entitats, mediadors, advocats... Per això, precisament aquest any, un dels objectius principals del Programa ha estat donar veu als autèntics protagonistes, que són els ciutadans i els professionals. La mediació i els ADR tenen sentit si aconseguixen arribar a les persones, i aquest any especialment s'ha posat l'accent en arribar i escoltar totes les persones que han tingut contacte o han participat en una mediació o en algun altre procés ADR.

Per això, persones mediadores i persones que es dediquen a l'advocacia, que estan en contacte amb els usuaris i que coneixen la mediació, han compartit a través de diferents vídeos les seves respectives experiències personals i professionals, que es poden veure i escoltar a través del web del Consell de l'Advocacia Catalana.

DIALOGAR

La mediació és paraula, és diàleg, aquesta és la nostra força i la nostra eina principal. El Programa ha apostat per dialogar amb tots els professionals, persones i institucions que puguin i vulguin contribuir a impulsar un mateix objectiu: donar a conèixer la mediació i els ADR i potenciar el diàleg com a base fonamental per aconseguir, en tots els àmbits de les relacions interpersonals, les millors decisions basades en el consens i en la comprensió de l'altre.

NORMALITZAR

Aquesta ha estat una de les línies d'actuació des de sempre: que la mediació no sigui una resposta excepcional a les nostres discrepàncies, sinó que el seu ús arribi a ser quelcom habitual i sempre previ a la resposta contenciosa. Des de fa anys parlem i sentim a parlar de la necessitat d'un canvi cultural i també legislatiu, potser ja ha arribat el moment que entre tots fem de veritat que aquest canvi sigui possible, efectiu i visible!

Per donar contingut i sentit pràctic a les tres paraules que componen la sigla ADN, el Programa InMediació 2022 ha dut a terme una sèrie d'activitats molt interessants adreçades a fer realitat el que suposen.

1.1 OBJECTIUS DEL PROGRAMA

L'objectiu fonamental del Programa és que la mediació i els altres MASC arribin de forma efectiva i fàcil als professionals i a tota la ciutadania. Per aconseguir aquest objectiu es tracta de potenciar la difusió i la pràctica de la mediació per tal que la seva utilització no sigui entesa com quelcom excepcional, sinó que pugui ser valorada com una pràctica habitual en la gestió de les discrepàncies, com un pas necessari, previ, eficient i preferible a la via contenciosa que hauria de romandre sempre en segon terme.

1.2 DESTINATARIS DEL PROGRAMA

Els destinataris finals del Programa són els ciutadans i ciutadanes que puguin conèixer i valorar la mediació i la resta dels ADR o MASC com a mètodes que poden facilitar una solució efectiva, consensuada, personalitzada i més satisfactòria a les seves discrepàncies.

Però difícilment serà possible arribar a aquests destinataris sense la col·laboració imprescindible dels diferents operadors jurídics als quals s'adrecen generalment les persones que viuen una situació de conflicte, cercant el seu ajut per a trobar una solució duradora a les problemàtiques que els preocupen.

Per aquest motiu, el Programa InMediació s'adreça també a l'advocacia, a la procuraduria, a les autoritats judicials, als fiscals, al notariat, als funcionaris de justícia i a altres professionals que en la seva tasca diària atenen les persones en situació de conflictes o discrepàncies.

Cal mencionar especialment l'advocacia per tenir un paper fonamental en l'assessorament, la informació i l'orientació dels seus clients envers la mediació o envers una altra fórmula ADR com a mètode que pot contribuir a trobar la solució que necessiten.

Culturalment les persones que viuen una controvèrsia pensen, en primer lloc, en trobar un professional expert i de confiança que els digui quina pot ser la millor fórmula per a superar satisfactòriament la situació que estan vivint. Acudeixen a un professional de l'advocacia per tal que els ajudi, els recomani i els acompanyi en el camí per a resoldre el problema que els preocupa.

Per aquest motiu, és fonamental fer arribar el coneixement de la mediació i la resta d'ADR als professionals de l'advocacia, atès que la seva labor en l'assessorament dels seus clients és una peça cabdal en el canvi de sistema. L'advocat, com a expert tradicional en la gestió de conflictes, coneix, assessora i acompanya els seus clients en la selecció o posada en pràctica de l'ADR que millor s'adapti al cas concret per obtenir el resultat més satisfactori per a aquestes persones que confien en el seu criteri expert. L'aplicació de la mediació o d'una altra fórmula ADR pot evitar la judicialització o bé minimitzar-ne els efectes negatius si el cas ja està judicialitzat.

2. JORNADES I ALTRES ACCIONS DE DIVULGACIÓ

2.1 JORNADES

En el marc del Programa s'han dut a terme tres jornades, amb continguts i objectius diferents, que han obtingut una molt bona acollida i de les quals cal destacar l'excel·lent nivell dels ponents i la qualitat de les seves ponències, les quals ens han deixat reflexions, idees i aprenentatges molt útils que cal tenir en consideració, tant com a professionals de l'advocacia, com de la mediació.

2.1.1. JORNADA DE PITCH AND PUTT I MEDIACIÓ: LA MEDIACIÓ AL SERVEI DE LES EMPRESES

La jornada es va celebrar el dia 1 de juliol amb un format totalment innovador i pioner, en combinar mediació i esport en un entorn natural magnífic i adequat per a compartir experiències en mediació, per avançar envers una societat més dialogant i gaudir alhora de la natura.

L'acte es va iniciar amb una cordial salutació de benvinguda per part de la presidenta de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana, la senyora Marta Martínez i Gellida, l'alcalde de Vilanova del Vallès, la senyora Yolanda Lorenzo i García, i el degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Granollers, el senyor Joan Martínez i García.

La trobada va ser molt acollidora, va comptar amb una inscripció inicial de 102 persones i va aconseguir reunir més de 115 persones procedents d'àmbits professionals ben diversos: del món de l'advocacia, de l'empresa, de la mediació, de l'enginyeria i de sectors tecnològics.

En concret, varen participar 21 persones de l'àmbit empresarial, 41 persones dedicades plenament a l'advocacia, 6 persones d'altres professions, 23 persones de l'advocacia que també es dediquen a la mediació i 11 persones entre autoritats i ponents, a banda de les persones del CICAC i de l'organització.

L'esdeveniment estava especialment adreçat al món empresarial amb l'objectiu d'apropar la mediació a les empreses i posar de manifest el valor afegit i la utilitat

real i pràctica que pot aportar la mediació a les problemàtiques i controvèrsies sorgides en aquest àmbit.

És destacable que aquest reconeixement de la significació pràctica de la mediació no vingués expressada únicament per persones mediadores, sinó sobretot per dues figures rellevants de l'empresa privada: Pablo Nowenstein i Jorge Grande, provinents de dos sectors ben diferents, que van poder explicar la seva pròpia experiència a l'hora de resoldre situacions complexes, les quals van resoldre gràcies a la mediació i al treball dels professionals mediadors.

També els mediadors Manel Canyameres, Mercè Alaball i David Espinós varen reforçar aquest sentit pràctic compartint les seves respectives experiències i visions de la mediació aplicada al món de l'empresa.

Va quedar palès que el boca-orella és molt important per portar i expandir la mediació al món empresarial, i perquè s'hi puguin fer efectius els seus avantatges.

Es va destacar també el mèrit de crear un entorn de confiança per superar les pors i el desconeixement que sovint apareixen davant d'una situació de conflicte.

El senyor Pablo Nowenstein va remarcar que el primer que s'ha de fer és reconèixer el problema, confrontar-lo i gestionar-lo adequadament ("Un conflicte o l'ataques o et podreix"). També va subratllar molt especialment els elevats costos que una situació de conflicte comporta per a les empreses ("o progresses o et mors..." "és millor prevenir que anar a pitjor..."). Va recomanar la mediació de forma generalitzada, aplicada per una persona professional experimentada, amb habilitats mediadores, en la qual tu puguis confiar i amb un "background" important. "És com anar al metge, millor no haver d'anar-hi, però sempre val més prevenir que anar a pitjor i això és el que pot passar amb un conflicte si no es gestiona a temps". Respecte a la dinàmica de la mediació, va comentar que: "a vegades cal perdre alguna cosa si vols guanyar més (menys és més en moltes ocasions)".

Mercè Alaball i David Espinós també van fer aportacions a tenir en compte com, per exemple, que el treball en l'empresa és sistèmic i que als professionals de la mediació ens agradaria treballar des de la prevenció, encara que a la pràctica això és difícil, perquè generalment les persones recorren a la mediació quan el conflicte ja està molt escalat. Alaball va comentar que el perfil dels empresaris que acudeixen a mediació sol ser de gerents, directors generals, directius que "tenen la por controlada". D'altra banda, va destacar que també hi ha moltes dones empresàries i que la majoria tenen una major obertura de mires per treballar en mediació.

Carles García Roqueta va dinamitzar la segona taula amb Manel Canyameres i

Jorge Grande. Carles va recordar la importància de col·laborar amb els mediadors naturals de les mateixes organitzacions.

Jorge Grande va parlar de lideratge humanista, de l'orgull de pertinença i va explicar com van crear un protocol de gestió de conflictes a la seva empresa per gestionar un conflicte sorgit dins d'un equip.

Segons Jorge, el mediador ideal ha de ser un professional intern respectat i reconegut per ambdues parts. Va explicar el cas concret i com aquest cas d'èxit ha propiciat que els 500 treballadors de l'empresa ara saben que es poden solucionar les coses d'una forma adequada. A partir d'aquest cas, els integrants de l'empresa tenen la tranquil·litat de saber que no s'iniciarà un protocol d'assetjament laboral sense haver posat en marxa primer el protocol de mediació.

Això els permetrà abordar la controvèrsia des d'un espai de diàleg que no serà alternatiu sinó que serà previ.

Va explicar que la major part del temps que va durar la mediació es va invertir en aconseguir fer entendre a les parts que la mediació era el millor sistema, després d'això el procés de mediació pròpiament dit va ser molt ràpid.

Jorge opina que no és necessari que la persona mediadora conegui a fons el tipus de negoci, ja que aquestes controvèrsies sorgeixen d'un tema bàsicament relacional. Finalment, va remarcar que és molt important que les parts sentin que les propostes són seves i que les visquin com a pròpies, perquè les han construït ells mateixos.

Manel Canyameres va posar sobre la taula casos molt interessants i d'entrada va expressar que considera que no tot és mediable i que quan un conflicte afecta les persones i cerquen la seva intervenció professional, ja arriba "en un estat d'alarma". Manel Canyameres també va destacar que tota mediació comporta un tema relacional i que és fonamental la creació d'un ambient constructiu de reconeixement i d'escolta mútua.

Finalitzades aquestes intervencions, els participants van sortir al camp de Pitch & Putt on es van constituir els equips en un ambient totalment lúdic i distès, reforçant la idea de col·laborar dins dels equips i gaudir tots plegats d'un dia molt especial, tant per als jugadors més experts com per als més novells.

A la tornada es van lliurar els guardons a les persones guanyadores del Pitch & Putt i es van atorgar diplomes a diferents persones en reconeixement dels seus mèrits, del seu esforç i dedicació per promoure i consolidar la mediació a Catalunya. Els guardons van ser lliurats pel president del Consell de l'Advocacia Catalana, senyor Joan Ramon Puig i Pellicer, per la presidenta de la Comissió de Mediació, Marta Martínez i Gellida, per la directora del Centre de Mediació, Elisabeth Saltor i Camero,

pel president de la Federació de Pitch & Putt de Catalunya, senyor Jordi Torrent, i per diferents degans i deganes en representació dels il·lustres col·legis de l'advocacia catalana.

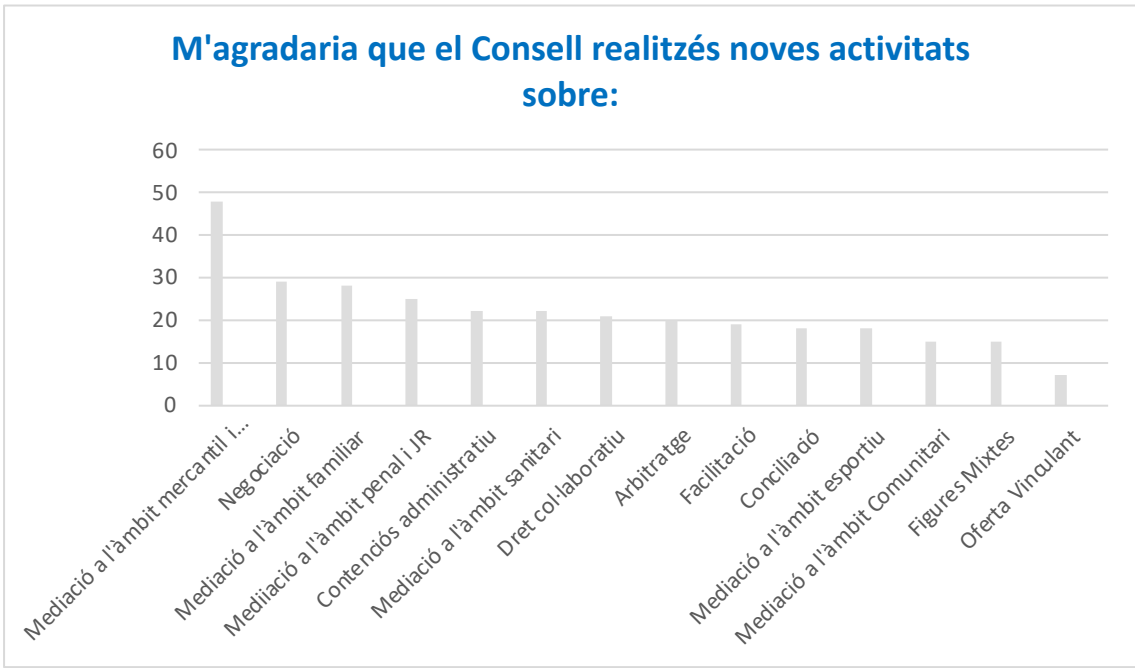
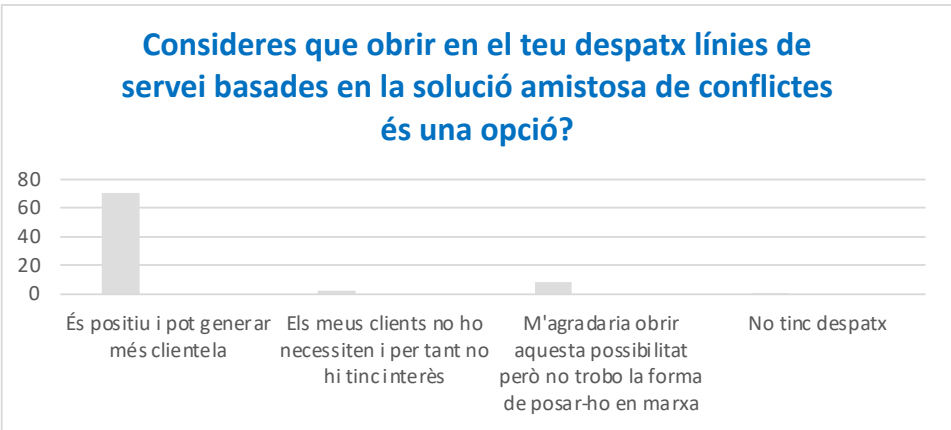
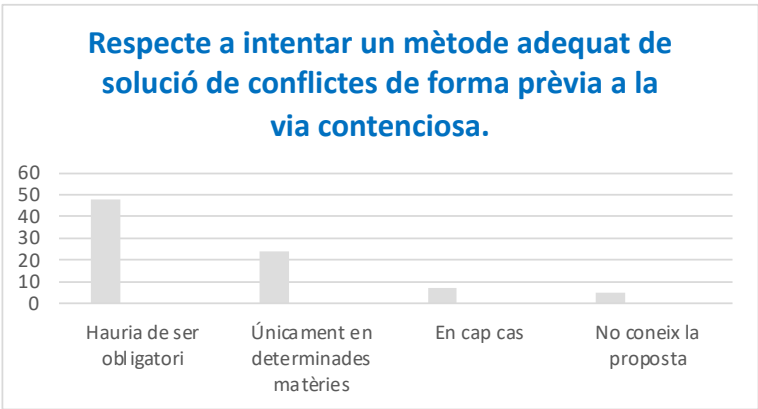
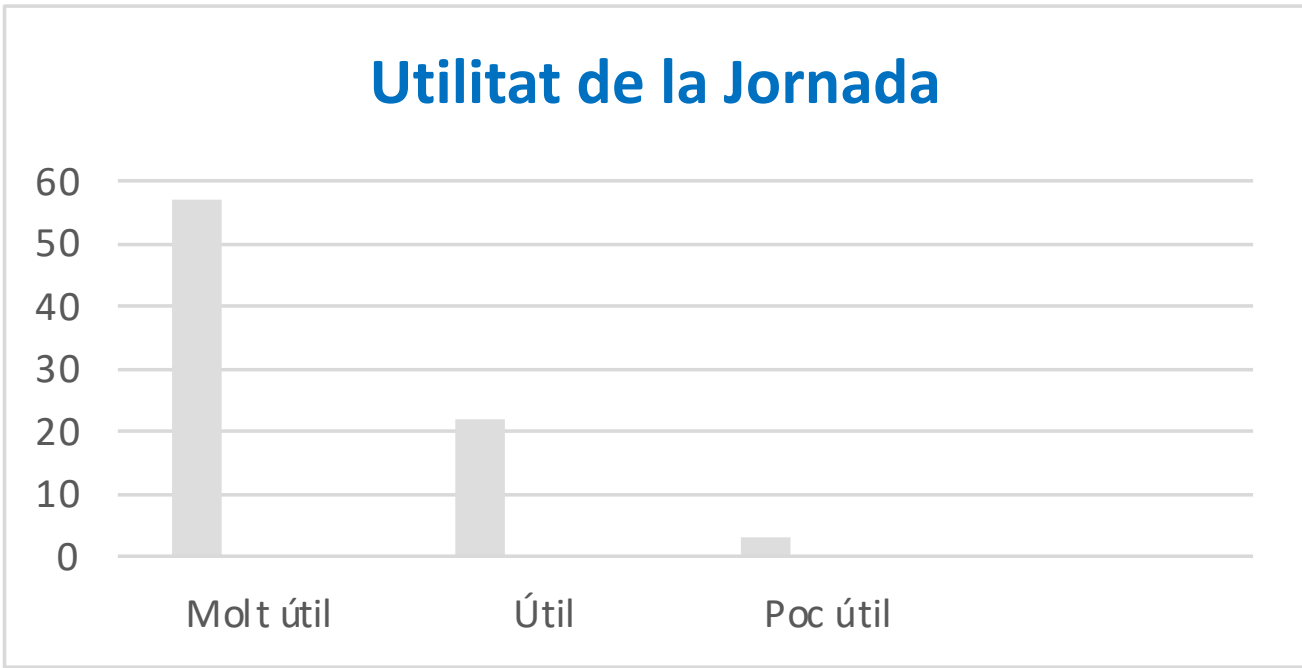
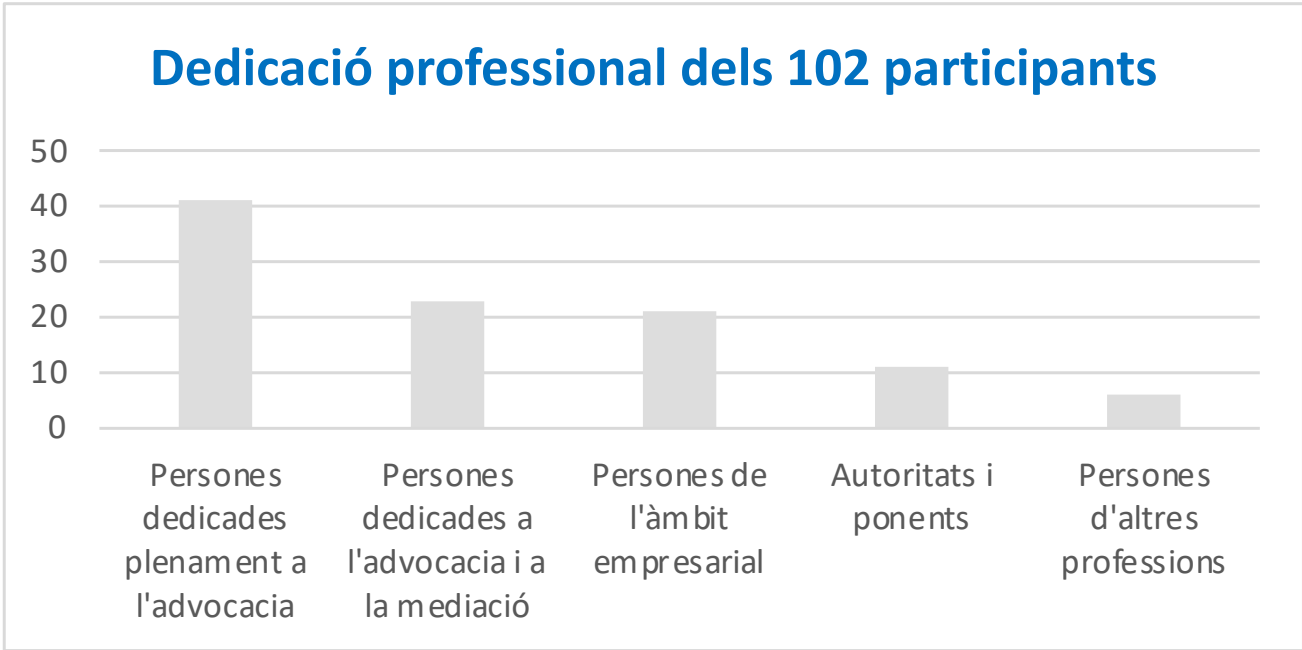
La jornada va finalitzar amb un dinar obert de germanor on tothom va poder comentar les jugades, l'interès del Pitch & Putt i la necessitat de la mediació a l'àmbit de l'empresa.

Veient els avantatges de la mediació, entre tots es parlava sobre què cal fer per seguir treballant i impulsant, cada un des del seu àmbit, la mediació a casa nostra, no pas com un ideal llunyà, sinó com una realitat cada dia més present i necessària al món de l'empresa i en tots els àmbits de les relacions interpersonals i socials.

El qüestionari, que van emplenar les persones assistents, va permetre posar de manifest que la Jornada va estar considerada com a molt útil en general, que una absoluta majoria dels participants considera que la mediació és positiva i pot generar més clientela, que les vies alternatives prèvies a la via judicial contenciosa haurien de ser una realitat i que la mediació a l'àmbit empresarial, seguida de la mediació a l'àmbit familiar i les eines de negociació desperten un interès molt destacat entre els participants.

Resultat del qüestionari que es va enviar als 102 participants de la jornada:

2.1.2.JORNADA DE MEDIACIÓ A REUS: “ELS MASCS UNA EINA ÚTIL PER A L'ADVOCACIA”

La jornada es va desenvolupar en format mixt (presencial i virtual) des de les instal·lacions de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Reus el dia 27 d'octubre. Va comptar amb una destacada assistència de 63 persones inscrites en format virtual i 24 de forma presencial. Es van poder escoltar ponents molt reconeguts de l'àmbit nacional i internacional que van aportar arguments molt sòlids que donen suport a la plena viabilitat, la constitucionalitat i, fins i tot, la necessitat del canvi legislatiu que suposa el Projecte de Llei d'eficiència processal del servei públic de justícia, en incorporar el requisit de procedibilitat previ a la via contenciosa.

La taula inaugural d'autoritats va comptar amb la participació de la directora del Centro de Estudios Jurídicos del Ministerio de Justicia, la senyora Abigail Fernández González, del president del Consell de l'Advocacia Catalana, el senyor Joan Ramon Puig i Pellicer, i la degana del Col·legi de l'Advocacia de Reus, la senyora Encarna Orduna Pardo. Els tres varen coincidir en la importància de consolidar una aplicació generalitzada i adequada dels mètodes adequats de solució de controvèrsies i la necessària participació i implicació de l'advocacia, dels jutges i dels altres operadors jurídics en una posada en pràctica eficient i de qualitat. També es va destacar l'imprescindible paper de l'advocacia en aquest canvi de model per a seguir vetllant per a la millor defensa dels interessos i drets de les persones en la gestió de les seves controvèrsies.

Primera taula tècnica: “Anàlisi de les diferents figures de MASC que preveu el Projecte de Llei de mesures d'eficàcia processal”

Ponents: M. Teresa Duplá, Llorenç Prats, Juan Antonio Ruiz i Pascual Sala.

Moderadora: Anna Velasco. **Relatora:** M. José Bertomeu

Catalunya ha estat pionera en la implantació de la mediació, encara que es troba actualment en un cert estancament, però amb una clara vocació europea per a trobar i implantar fórmules de solució de conflictes complementàries al procediment judicial. En aquesta línia d'impuls de nous mètodes no confrontatius, hi ha la reforma processal del Projecte de Llei de mesures d'eficiència processal del servei públic de Justícia, que es troba en vies d'aprovació. Estem davant d'un canvi de paradigma o de model del sistema judicial públic que permeti resoldre els conflictes d'una manera més àmplia, flexible i participativa que es caracteritza per: la desprocedibilitat del sistema judicial, la prevalença de l'autonomia de la voluntat de les parts i la intervenció de professionals especialitzats i formats que garanteixen que les parts siguin escoltades i adequadament assessorades per a garantir el dret de defensa dels seus interessos.

Els MASCS (mitjans adequats de solució de controvèrsies) seran útils en la mesura que siguin capaços d'entendre el nou model de justícia que es pretén implementar. Sobre el MASC concret de “L'opinió neutral d'un expert independent”, Teresa Duplá considera que es tracta d'una figura contractual en la qual un expert en la matèria objecte de la controvèrsia dona la seva opinió. És una figura que cada vegada es va expandint més per tema de costos, ja que pot agilitar la resolució de la controvèrsia. L'experiència internacional és molt positiva (per exemple, en temes de construcció i d'altres).

Si les parts es posen d'acord prèviament en què el dictamen de l'opinió de l'expert sigui vinculant, pot ser vinculant, però tal com està actualment regulat en el Projecte no és vinculant. Podria considerar-se un mètode híbrid, ja que pot ser tant autocompositiu com heterocompositiu. Les parts han de facilitar a l'expert tota la informació. S'utilitza generalment quan es tracta de qüestions molt concretes. Millor

abans d'iniciar el procediment judicial. Hi ha llibertat en els terminis. Per tant, en principi no és vinculant i servirà per a donar compliment al requisit de procedibilitat. La ponent considera que el Projecte de Llei esmentat és el més ambiciós que s'ha presentat fins ara.

Llorenç Prats va recordar que la conciliació ja havia existit com a requisit de procedibilitat des de la Llei d'enjudiciament civil de 1881 fins a la seva reforma de l'any 1984. Va referir-se a la importància del principi bàsic d'autonomia de la voluntat per a la resolució dels conflictes entre particulars, i va subratllar que aquest principi no regeix respecte a les matèries no disponibles per a les parts, segons els articles 1255 i 1814 del CC. Respecte a la conciliació, estem davant d'un mètode autocompositiu, ja que finalment són les parts les que prenen les decisions i acorden consensuadament el que consideren més oportú. El conciliador ha de redactar bé l'acta final. En cas que el conciliador sigui el LAJ, l'acta més el decret tindrà el caràcter de títol executiu. Si el conciliador fos un notari, l'acta s'hauria d'eleva en escriptura pública tenint el caràcter de títol executiu. El Projecte, a més, preveu la possibilitat que siguin conciliadors advocats i d'altres professionals, en aquests casos el conciliador farà l'acta i les parts podran demanar que s'aixequi escriptura pública per tal que adquireixi el caràcter de títol executiu. El projecte de Llei d'eficiència processal suposa un canvi de model de negoci de l'advocacia i el canvi de model s'ha de correspondre també amb un canvi en la retribució de la persona lletrada.

És cabdal que entri en vigor el títol 1 (regulació dels MASC) del projecte de Llei d'eficiència processal i no haver d'esperar a l'aprovació de l'Estatut del tercer neutral, donat que tots sabem el que es triga per fer un reglament que ha de desenvolupar una llei. Hem de recordar que la Llei de jurisdicció voluntària era una necessitat aprovada a la LEC del 2000 i va trigar quinze anys a dur-se a terme.

Estem davant d'un canvi de paradigma en relació amb el sistema judicial públic, per aconseguir sistemes de resolució de conflictes d'una forma més ampla, flexible i participativa, que s'ha de caracteritzar per la prevalença de l'autonomia de la voluntat de les parts, i la intervenció de professionals especialitzats i formats que garanteixin a les parts ser escoltades i ser adequadament assessorades per a garantir els seus drets i interessos.

Respecte a l'oferta vinculant de l'article 16 del Projecte, Juan Antonio Ruiz va explicar que es regula de forma vinculant i és irrevocable a partir de l'acceptació. Consta el

dubte de si una vegada formulada l'oferta, s'ha d'esperar necessàriament que passi un mes per a retirar-la. És preceptiva l'assistència lletrada, sempre que es tracti d'una controvèrsia amb un import superior als 2.000 euros. L'oferta és confidencial, per tant, no es podrà fer servir després; el jutge pot dir que no admet aquesta prova.

Encara que es pot acordar una dispensa del deure de confidencialitat respecte al document. Una part pot anar al notari i aixecar escriptura pública, ja que perquè sigui títol executiu s'ha d'aixecar escriptura pública.

Els MASCs són garants de la tutela judicial efectiva, sempre que permetin, en un moment donat, acudir a la jurisdicció. Juan Antonio Ruiz recomana fer una anàlisi prèvia (per exemple, utilitzar el qüestionari IMI) i, una vegada feta l'anàlisi prèvia, es pot preparar i presentar l'oferta vinculant. Va destacar alguns errors a tenir en compte segons l'Escola de Harvard:

1. El conflicte no és una cosa fixa, sinó que evoluciona.
2. Sobrevalorar l'altre.
3. No s'ha de convertir la discrepància en una batalla de poder.

No hi ha cap patró en l'anàlisi de casos en els quals s'ha aplicat l'oferta vinculant, hi ha casos en què l'aplicació pot ser molt beneficiosa i en d'altres no. Els advocats som experts en conflictes i som els que podem prescriure el millor mètode de resolució, a l'igual que els metges prescriuen el millor medicament o tractament per als pacients.

Pascual Sala va deixar clar que la Justícia no és la primera, sinó l'última instància, de manera que abans d'arribar-hi s'han d'haver exhaurit tots i cada un dels sistemes alternatius/adequats per a resoldre els conflictes. Per tant, el sistema judicial tanca el sistema de garanties. S'ha de tenir en compte també que no finalitza el plet amb la sentència, sinó que després segueix amb l'execució.

És important la sessió informativa exploratòria de mediació. La mediació permet solucions integradores. La bilateralitat i la bona fe fan que ambdues parts tinguin les mateixes possibilitats.

La mediació s'incrusta dins del procediment judicial i, per tant, garanteix la tutela judicial efectiva.

És fonamental la intervenció de l'advocat per aconseguir l'èxit total de l'operació i per a posar en pràctica els compromisos adquirits. En l'audiència prèvia es concreten les pretensions i tindrà per objecte que les parts arribin a un acord. Els romans tenien l'aforisme "Fes justícia encara que s'enfonsi el món", però més aviat caldria dir "Fes justícia per tal que no s'enfonsi el món".

En el cas Fenosa (A Corunya) hi va haver una sentència del Tribunal Superior de Justícia de Galícia que va estar en tràmit d'execució durant 18 anys i que suposava enderrocar un edifici emblemàtic d'habitatges al centre de la ciutat per construir un edifici d'oficines. Això implicava fer fora moltes famílies que no volien una indemnització per marxar, sinó que desitjaven quedar-se a casa seva.

La persona que va guanyar el plet el va guanyar per una acció popular i pretenia obtenir una indemnització. A més, posar en pràctica la sentència comportava la despesa de 59 milions i mig d'euros a càrrec del pressupost municipal d'A Corunya, diners que no tenia l'Ajuntament i que podien suposar un endeutament immens durant anys i una enorme retallada de partides socials bàsiques desviades per atendre aquest import. Amb la mediació entre les parts duta a terme pel senyor Pascual Sala, es va arribar a una solució òptima en 3 sessions amb un cost econòmic mínim.

Per tant, hi ha situacions de fet ben complexes que són negociables: es tracta de fer "verdadera justícia".

Segona taula tècnica: "Aspectes processals dels MASC'S i el paper de l'advocacia en la seva posada en pràctica"

Ponents: *Vicente Pérez Daudí, María Teixidor, Sara Pose Vidal i Carlo Pilia.*

Moderadora: *Marta Brugat. Relator: Josep Viella.*

Vicente Pérez Daudí deixa clar que és plenament constitucional derivar a mediació sempre que quedi oberta la possibilitat d'accedir a la justícia i que el Projecte suposa un canvi de mentalitat.

No és contrari a la tutela judicial, el requisit de procedibilitat, sempre que no s'impedeixi l'accés a la jurisdicció. Cal un canvi de mentalitat: no és necessari anar sempre a la jurisdicció com a principi. Per aconseguir aquest canvi caldrà molta formació a jutges, advocats i a la societat en general. Caldria una ampliació de la LAJG pels MASC. El risc de la regulació, tal com està prevista actualment, és un ús merament formalista i fraudulent del requisit de procedibilitat.

La regulació del tercer neutral és innecessària. Bé podria estar sotmès al mateix estatut de la persona mediadora. Veuria bé que fossin els col·legis de l'advocacia els que, en seu intrajudicial, decidissin el MASC més apropiat a cada cas. Entén que és inconstitucional que el LAJ decideixi directament la inadmissió a tràmit de la demanda quan no s'acredita el requisit de procedibilitat.

Hauria de donar un termini a la part perquè ho esmeni. Pérez Daudí considera que el tema de la confidencialitat està mal regulat. De moment, tal com està previst en el Projecte, únicament és preceptiva la intervenció lletrada per a l'oferta vinculant si l'objecte del plet supera un valor de 2.000 euros.

L'advocat és la peça clau per informar i orientar sobre el mètode que és més adequat per a cada cas. Parlem de mètodes adequats que requereixen també una retribució adequada per a la intervenció lletrada. Cal donar contingut als MASCs, amb la norma actual es corre el risc que es vagi a la sessió informativa i es digui que no sense més. Es proposa un sistema multidoor.

Per tant, el temor del Projecte pot ser que l'intent de solucionar la situació amb un mètode MASC quedi en una pura formalitat, sense contingut.

Tots els ponents de la taula van considerar que hauria de ser preceptiva l'assistència lletrada en l'aplicació de qualsevol dels mètodes MASC.

Vicente Pérez Daudí considera positiva la regulació dels MASCs, els quals situa en igualtat amb el procés judicial. Destacar la valoració positiva de la possibilitat d'eleva a públic els acords de la negociació prèvia i de l'oferta vinculant, per facilitar l'execució dels acords. Es va valorar positivament, també, l'efecte que els MASCs tenen en relació amb la interrupció de la prescripció.

Maria Teixidó va exposar que la funció de l'advocacia és garantir el dret de defensa de les parts i l'advocacia està especialment preparada per a identificar i recomanar a les parts el MASC més adequat per a cada cas i posteriorment assessorar sobre l'acord al qual les parts estan arribant i si és favorable o no per al client. És necessari garantir el dret de defensa de les parts en tot procés MASC; també per valorar i validar l'acord. Hi ha una sèrie de riscos que cal controlar: que el requisit de procedibilitat no sigui un mer formalisme, caldria la intervenció obligatòria de l'advocat en els MASC i que existís retribució dels advocats en aquesta fase.

Ens trobem davant la necessitat d'un canvi de mentalitat i, per això, la ponent

expressa el seu escepticisme en què existeixi un gran canvi a curt termini. Cal, en el cas dels advocats: formació inicial en MASC, formació continuada, assessorament previ en la contractació i preveure l'opció dels MASC als contractes. És necessari que l'Administració política i la institucional difonguin, publicitin i prestigïin els MASCs. La ponent defineix els MASCs com el temple de la concòrdia.

Com es poden valorar les gestions que fa l'advocacia des del despatx? Cal retribuir correctament l'advocacia per la seva tasca entorn de tot el que comporta l'aplicació dels MASCs. Estem davant una transformació cultural, transformar el paper de l'advocat com un agent de pau és molt important. És necessari fer divulgació de les figures MASC, atès que hi ha un gran desconeixement. Cal posar en valor els diferents MASCs com a instruments útils per a la solució dels conflictes entre les parts, posant en valor la voluntarietat que els caracteritza, l'estalvi de costos i temps que suposen, la consecució de solucions integradores i la preservació de les relacions entre les parts. L'advocat té una posició privilegiada envers el client i això l'obliga a assessorar-lo sobre la possibilitat d'aplicar els MASC.

L'advocacia ha de tenir un paper destacat a l'hora d'elegir el MASC més adequat per a la solució del conflicte concret, en tant que professionals experts en la solució de conflictes, amb la qual cosa s'evita que la nova regulació acabi comportant que els MASCs es converteixin en una mera formalitat per accedir al procediment judicial. La magistrada Sara Pose considera que la incidència de la nova regulació dependrà del cas, de la jurisdicció, del jutge, del LAJ, dels lletrats i del territori. Els darrers anys la mediació intrajudicial ha caigut "en picat", sobretot en família. Existeixen moltes reticències en la judicatura, perquè molts entenen que la tutela judicial efectiva només la pot respectar la jurisdicció.

La magistrada Sara Pose menciona l'article 15 de la Carta magna dels jutges europeus, proclamada el 17 de novembre de 2010, a la seu del Consell d'Europa a Estrasburg, que ha de contribuir a la implementació dels MASCs: "15. El jutge ha d'actuar per assegurar la consecució d'una solució ràpida, eficaç i a un cost raonable dels litigis; ha de contribuir a la promoció de mètodes alternatius de resolució de conflictes". És urgent tenir clara la normativa que prevegi els MASCs i el seu paper respecte del procediment judicial (preceptivitat, desenvolupament de les diferents figures, dotacions pressupostàries per a la seva efectivitat, etc.). És imprescindible incorporar formació continuada, amb una perspectiva pràctica, adreçada a tots els professionals de la justícia (advocacia, judicatura...).

S'ha de millorar la regulació de la confidencialitat dels diferents MASCs. Els jutjats

van plens de casos de "litigiositat impròpia", disfressa jurídica que amaga un altre tipus de litigiositat a la qual el jutge no pot donar solució. La part demandant busca quelcom que el jutge no li podrà donar. Possiblement no ha estat informat que existeixen altres vies diferents a la judicial.

"A la Llei no hi cap pas tot". Per tant, no tot el que arriba a la jurisdicció és un conflicte jurídic; sovint s'hi s'amaguen altres conflictes de fons que la jurisdicció no hi té res a dir. Aquí els MASC juguen un paper important. Caldrà convèncer la pròpia judicatura.

De l'experiència del CEMAC es veu que les persones acudeixen al CEMAC no amb la voluntat de conciliar, sinó que moltes vegades hi van amb la intenció de superar un tràmit per poder acudir després a la via judicial. Per tant, l'experiència del requisit de procedibilitat en seu social, ha demostrat que s'ha convertit en un tràmit burocràtic. És important també que la derivació a mediació no suposi la dilatació dels temps judicials, però hi ha molts espais morts durant el procediment judicial en els quals l'aplicació de la mediació o d'un altre dels mètodes MASC es pot posar en pràctica sense dilatar el procediment.

Carlo Pilia, per la seva banda, va explicar la situació d'Itàlia respecte als MASCs i la seva trajectòria legislativa que els estableix actualment com a requisit de procedibilitat.

Fins al 2008 la mediació era desconeguda a Itàlia (moment en què va publicar-se la Directiva europea). Es va passar del desconeixement a l'obligatorietat (febrer 2011), amb jutges i advocats en contra. Fou suprimida per un problema formal, per la Cort Constitucional italiana (2012).

Per tant, a l'any 2011 a Itàlia es va imposar l'obligatorietat d'aquests mètodes, concretament de la mediació, però en aquell moment no hi havia res que permetés dur-ho a la pràctica. L'objectiu era eliminar l'enorme càrrega judicial (5 milions de plets pendents amb una mitjana de 10 anys per cada plet).

En el primer any es van dur a terme 60.000 procediments de mediació i en el segon any (2012), 150.000 procediments. Però al 2012 es va declarar la inconstitucionalitat de la Llei que establia l'obligatorietat.

Uns anys després, al 2013 es torna a implantar per segona vegada l'obligatorietat, que va ser resultat d'un acord polític entre el Govern italià i l'advocacia. Els advocats van estar d'acord amb l'obligatorietat, però amb condicions com, per exemple, que

no es pot dur a terme una mediació obligatòria sense l'assistència d'advocat. Els advocats signen les actes finals d'acord i, a més, certifiquen que els documents no són contraris a la legalitat i a l'ordre públic; és possible l'executivitat dels acords sense validació judicial.

Malgrat això, cal una sessió prèvia d'informació amb la presència del mediador, les parts i els advocats, en la qual poden decidir no començar la mediació. L'acta és requisit suficient per demostrar la procedibilitat, amb la qual cosa l'obligatorietat de la mediació realment es transforma només en l'obligació d'acudir a aquesta sessió prèvia.

Els advocats de les parts han de signar l'acord de mediació per tal que pugui tenir força executiva, tot declarant que el contingut de l'acord respecte de les normes d'ordre públic. Per tant, destacar la naturalesa executiva de l'acord sense passar per judici. En la reunió prèvia/sessió informativa participen els advocats i les parts. Per tal de complir el requisit de procedibilitat n'hi ha prou amb participar en aquesta sessió informativa.

A Itàlia la formació obligatòria en mediació és únicament de 50 hores i una actualització de formació continua de 18 hores cada 2 anys. El fet de ser advocat col·legiat ja et donava dret a ser considerat com a mediador sense que fes falta ni aquesta formació mínima de 50 hores. Ara ho han canviat i han estipulat el requisit d'una formació mínima de 16 hores per als advocats.

Els advocats poden obrir els seus centres de mediació dins dels jutjats (únicament els col·legis de l'advocacia). Passes pel centre i et fan la carta per acudir a la via judicial (requisit de procedibilitat) no es fa una mediació amb contingut. Malgrat això, tots els operadors estan sotmesos al sistema. No existeix debat al respecte. Després de 10 anys, ja no es discuteix l'obligatorietat de la sessió informativa de mediació prèvia. L'any 2017 el Consell de Col·legis de l'Advocacia va dir que sí al fet que la mediació seguís sent obligatòria, per tant, s'accepta i ja no es discuteix l'obligatorietat de la mediació prèvia com a requisit de procedibilitat.

És obligatori que l'advocat assisteixi a la mediació, l'advocat acompanya les parts, però no les pot substituir. És obligatòria la participació personal de la part, a més del seu advocat o advocada. Ara també s'està parlant d'establir incentius fiscals per anar a mediació.

Tercera taula/taller de bones pràctiques: “Anàlisi d'un cas pràctic de mediació resolt en co-mediació”

Talleristes: *Antoni Vidal i Manel Canyameres*

Moderador: *Robert Giménez i Bonet. Relatora: Judit Pou*

Els dos ponents van compartir amb els participants un cas molt interessant que van dur a terme en co-mediació. Els avantatges de la co-mediació van resultar palesos, entre els dos professionals poden oferir una mediació en la qual se sumen els aspectes més rellevants que cada una de les dues persones mediadores por aportar. També varen destacar la necessitat que els dos co-mediadors es coneguin i puguin compartir i complementar-se adequadament en dur a terme la tasca mediadora.

Els talleristes van comentar que la mediació permet trobar respostes integrals a les discrepàncies que, a vegades amb altres mètodes no són possibles. Per altra banda, els ponents ressalten que moltes de les persones mediadores comptem ja amb una experiència d'anys i tots amb una formació acreditada.

Antoni Vidal va comentar que hi ha la possibilitat de passar d'un mètode a un altre. És fonamental la flexibilitat, l'avantprojecte no tanca aquesta possibilitat, l'aplicació d'un sistema pot ser evolutiva. Els diferents MASCS poden ser complementaris entre ells. Per exemple, la figura del professional de la mediació, per la formació integral rebuda, té la capacitat d'entrar dins l'element subjectiu i emocional per facilitar una solució adaptada i ajustada a les necessitats de les parts, tenint en compte també les necessitats de caire emocional.

Quarta taula tècnica: “Com triar el MASC més adequat per a cada situació”

Ponents: *Mercedes Tarrazon i Carlos Villagrasa.*

Moderadora: *Mar Benítez. Relatora: Anna Suárez.*

Els dos ponents van coincidir que el conflicte és una realitat subjectiva i que el MASC més adequat no es pot determinar de forma prèvia sense fer una anàlisi de cada cas i de les seves circumstàncies personals i fàctiques.

Les fórmules mixtes (Med-Arb, Arb-med, Media-concilia...) també són possibles i cal ser creatiu.

És fonamental donar importància a l'autonomia privada, incentivar l'autoresponsabilitat. És ben palesa la insatisfacció amb els processos judicials. La immediatesa de la Justícia va per la via extrajudicial. Hi ha altres maneres de fer justícia. És evident que entre els diferents MASCs hi ha una major experiència en la mediació.

Carlos Villagrasa va comentar també la importància de lleis en defensa de les persones més febles com, per exemple, la Llei 8/2021, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència, i com caldrà veure si en aquestes normes es podria adoptar la mediació en alguns casos, sempre que sigui i resulti en benefici del menor.

Taula de conclusions generals de la jornada

Anna Suárez i Eduard Prat van elaborar un resum executiu i van presentar les conclusions i reflexions fonamentals de la jornada.

Catalunya ha estat pionera en la implantació de la mediació, tot i que en l'actualitat la situació està soffrint un estancament per no haver-hi un increment de mediacions i per la judicialització de tot tipus de conflicte. Europa des de fa dècades que aposta pels sistemes alternatius/adequats a la solució dels conflictes/disputes, ja que té molt present que no és necessari que tot sigui analitzat i resolt per un òrgan judicial.

L'Estat espanyol, amb el Projecte de Llei de mesures d'eficiència processal, dona a conèixer moltes de les figures (MASC) que poden fer front a la necessitada desjudicialització de la vida civil i mercantil, principalment. No hem d'oblidar que Catalunya té la competència en aquesta matèria i que la Comissió de Codificació està treballant envers la nova regulació de la mediació i dels ADR, que esperem que tingui bona acceptació en tots els àmbits.

Aleshores, les conclusions que van tancar aquesta jornada són les següents:

1. Estem davant d'un canvi de paradigma en relació amb el sistema judicial públic.
2. Aquests sistemes de resolució de conflictes permetran, d'una forma més àmplia i flexible, que prevalgui l'autonomia de les parts i el lliure arbitri amb la intervenció de professionals especialitzats, els quals garantiran la comunicació i la determinació dels seus interessos i les seves posicions, de manera que la seva exposició facilitarà trobar els punts en comú.
3. Els ADR/MASC són garants, també, de la tutela judicial efectiva, sempre que no limitin l'accés a la via jurisdiccional.
4. Cal posar en valor l'estalvi de costos i de temps quan les parts accedeixen a ser ateses per un professional que els facilita l'eina adequada per fer front al problema que té amb una altra part, no només per aquest estalvi inicial sinó per gaudir de solucions integradores i conciliadores per a futures relacions entre elles.
5. Els ADR/MASC aposten per la continuïtat de les relacions de les parts en conflicte.
6. L'advocacia té un paper destacat en l'elecció de l'ADR/MASC més adient per al tipus de conflicte que està gestionant, prèvia anàlisi dels interessos de les parts i dels seus posicionaments.
7. Concretar si és millor una negociació entre advocats, una negociació assistida, acudir a la via jurisdiccional, nomenar un perit neutral, sotmetre's a una mediació o conciliació privada o, fins i tot, promoure una oferta vinculant, pot arribar a ser la clau de torca del canvi de paradigma.
8. L'advocacia ha d'evitar que el requisit de procedibilitat endegui una pràctica merament formal que faci que l'admissió a tràmit d'una demanda no estigui sotmesa al fet que prèviament s'hagi simulat un procediment amb un ADR/MASC sense que la seva pràctica s'hagi dut a terme d'una manera real i profitosa, encara que no hi hagi acord.
9. És cabdal que entri en vigor el títol 1 (regulació dels MASC) del Projecte de Llei d'eficiència processal i no haver d'esperar a l'aprovació de l'Estatut del tercer neutral, donat que tots sabem el que es tarda per fer un reglament que ha de desenvolupar una llei. Hem de recordar que la Llei de jurisdicció voluntària era una necessitat aprovada a la LEC del 2000 i va trigar 15 anys a dur-se a terme.
10. És necessari i prioritari aprovar la llei amb les corresponents dotacions econòmiques per a fer-la possible. No fer-ho ens aboca a un autèntic fracàs.

11. És imprescindible donar a conèixer aquestes figures (ADR/MASC) a tots els operadors jurídics de manera eficient i reiterada.

12. Hem de ser capaços de donar contingut detallat al requisit de confidencialitat. La fixació d'una regulació en cas d'incompliment és del tot necessària.

13. Els diferents ADR/MASC han de ser complementaris. Així doncs, el professional de la mediació té l'aptitud de poder diferenciar els interessos de les parts i els seus posicionaments, de manera que la separació de les dues parcel·les li permet reconduir a les parts per obtenir la solució o per ajudar a l'àrbitre/a o conciliador/a trobar la manera de dictar el laude o arribar a l'acord.

14. Destaquem la valoració positiva de la possibilitat d'eleva a públic els acords de la negociació prèvia i oferta vinculant, per facilitar l'execució dels acords.

15. Valorem positivament, també, l'efecte que els ADR/MASC tenen en relació amb la interrupció de la prescripció.

Taula de clausura

Autoritats de la taula de clausura: *Carles García Roqueta, Joan Ramon Casals i Mata i Marta Martínez i Gellida.*

Es destaca la importància de la formació per als advocats, als jutges, en definitiva, per a tots els operadors jurídics. Es tracta de naturalitzar els MASCS a nivell social, a nivell de la ciutadania.

El director general de Dret, d'Entitats Jurídiques i Mediació va avançar que a partir de gener de 2023 s'incrementaran les tarifes de la mediació pública del Centre de Mediació en un 20%. És important reconèixer la tasca de l'advocacia en els processos de MASCS. Es remarca també la importància i significació que pot tenir la sessió obligatòria prèvia en cas de derivació del jutge.

2.1.3.JORNADA SOBRE MEDIACIÓ IMMOBILIÀRIA. “LA MEDIACIÓ: UNA RESPOSTA EFICIENT A LES PROBLEMÀTIQUES VINCULADES A L'HABITATGE I A LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA”

La jornada es va organitzar en col·laboració amb el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i el clúster CSIM i va tenir lloc el dia 14 de novembre a la seu de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. Es va comptar amb una nombrosa assistència que superava les 115 persones inscrites i amb la participació de ponents experts i molt rellevants dins del món immobiliari. Els ponents van aportar els seus coneixements i van compartir la seva experiència.

Taula inaugural

A càrrec de:

La senyora Marta Martínez i Gellida, presidenta de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana. El senyor Jesús Mª Sánchez García, degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. El senyor Javier Pérez del Pulgar, president del clúster immobiliari CSIM. La senyora Imma Barral i Viñals, directora general de Dret, d'Entitats Jurídiques i Mediació del Departament de Justícia.

Les intervencions d'aquestes autoritats van servir per a copsar l'interès general generat per la Jornada. El Sr. Jesús Ma. Sánchez García, degà de l'ICAB, va agrair la implicació de tots els presents i va tenir paraules de felicitació per al projecte InMediació.

La Sra. Marta Martínez i Gellida, presidenta de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana va comparar la mediació amb una cursa de muntanya, on hi ha moltes sorpreses i obstacles però que quan l'acabes "t'aporta molta satisfacció". El Sr. Javier Pérez del Pulgar, president del clúster immobiliari, va explicar la funció de col·laboració i cooperació que comporta un clúster i que CSIM va ser el primer clúster acreditat. Va presentar el CSIM com "l'aliança de tota la cadena de valor dels serveis immobiliaris", que dona serveis i es troba amb conflictes, per això la mediació és l'eina a fomentar dins de l'administració de finques i la cadena de serveis.

La Sra. Imma Barral i Viñals, directora general de Dret, d'Entitats Jurídiques i Mediació del Departament de Justícia, va comentar que veia molt positiu que el seu primer acte oficial a l'ICAB com a directora general fos precisament sobre mediació i, en concret, sobre mediació a l'àmbit immobiliari. "El més important és tornar el conflicte a les parts i que elles escullin el seu camí, també en l'àmbit immobiliari". La senyora Barral va destacar la presència del clúster apostant per una via nova com és la mediació i la importància de la col·laboració entre la línia immobiliària i els drets socials. La mediació també ha de tenir en compte el món immobiliari. Que els administradors de finques estiguessin participant en la jornada pot fer que sorgeixin propostes innovadores i transversals.

Primera mesa tècnica: Què pot aportar la mediació a les problemàtiques vinculades al sector immobiliari i en concret a la propietat horitzontal?

A càrrec de:

Sr. Carles Sala i Roca, doctor en dret, exsecretari d'Habitatge i d'Inclusió Social del Departament de Drets Socials de la Generalitat.

Sra. Isabel Viola Demestre, professora titular de dret civil de la Universitat de Barcelona i experta en mediació a l'àmbit immobiliari.

Sr. Agustín Hernández Almirall, soci director d'Andrés Espinós

Sra. Montserrat Gil Tornabell, sòcia i directora de l'àrea de Comunitats de Gil Amargós Gestió Patrimonial.

Moderadora: *Sra. Núria Flaquer Molinas, advocada diputada de la Junta de l'ICAB responsable de la Comissió de Dones Advocades, Comissió dels Drets de les Persones amb Discapacitat, Comissió per a la Igualtat dels Nous Models de Família. La senyora Flaquer va participar en nom de Carles García Roqueta, diputat i responsable de mediació de l'ICAB, que va haver d'excusar la seva intervenció.*

Relatora: *Sra. Judit Pou, advocada, administradora de finques i agent immobiliari de Vic, membre de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana*

El senyor Carles Sala va plantejar la seva ponència des del punt de vista de l'Administració pública, amb tres enfocaments: passat, present i futur de la mediació en l'àmbit immobiliari. Va explicar que és a l'any 2008 quan tot canvia en el si l'Administració a partir de la Llei 18/2007, del dret a l'habitatge, encara que no parla de mediació. El Decret 75/2014, del Pla per al dret a l'habitatge, preveu ja en la seva secció 3 la mediació per al lloguer social i s'amplia la tasca de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya adreçada a facilitar l'accés a l'habitatge als ciutadans i a també com evitar que aquest habitatge es perdi. I és aquí quan entra en joc el servei de mediació a través d'Ofideute, com a servei fonamental i essencial, que tot i que inicialment anava dirigit a execucions hipotecàries, amb el temps s'ha ampliat també a problemàtiques en relació amb els lloguers.

En el present, cal destacar la creació de la Plataforma Mediem, que serveix de punt de trobada dels diferents agents i professionals vinculats a l'habitatge (administradors

de finques, agents immobiliaris...). En relació amb la propietat horitzontal, des de l'Agència Catalana de l'Habitatge s'estan contractant empreses especialitzades a fer un seguiment social de famílies adjudicatàries d'habitatges que han passat prèviament per les meses d'emergència. Junt als treballadors socials i els agents de proximitat de l'Agència, es treballa per mediar en aquelles situacions, sobretot derivades de possibles conflictes de convivència dins les comunitats, en casos en què la resta de veïns no acaben d'entendre la situació especial d'aquestes famílies. A través d'Ofideute, el 58% dels casos se solucionen. Incorporen també ajuts urgents a les famílies. Al 2021 es van invertir 10 milions en mediar i solucionar situacions de possible pèrdua de l'habitatge. Al 2021 es van resoldre més de 1.000 casos de prevenció per evitar que les famílies perdessin el seu habitatge.

Pel futur, destaca la necessitat d'articular mecanismes legislatius per regular l'obligatorietat de la mediació prèvia, en procediments de desnonament, d'execució hipotecària o de lloguer. Al 2014 a Catalunya ja es va introduir aquesta obligatorietat, però es va entendre que no era competència autonòmica.

Actualment, la Ley de Vivienda estatal del MITMA (Ministerio de Transporte Movilidad y Agenda Urbana) es troba en tràmit. El ponent considera essencial que, davant una pluralitat d'opcions que s'ofereixen, la llei reculli la mediació com a aposta per tal que les famílies no perdin el seu habitatge habitual. Una tasca molt important dels professionals (administradors de finques i d'altres) és que des de la mediació obligatòria s'eviti que les famílies perdin el seu habitatge. Al febrer de 2022 hi havien 4.500 desnonaments aturats a través de la moratòria.

Com a conclusió, es pot extreure que és tasca dels professionals dedicats a l'àmbit immobiliari fomentar la mediació, però també és responsabilitat de les administracions dotar dels recursos i infraestructures necessàries. Així és com la mediació immobiliària ha anat evolucionant des de l'Administració, com un mitjà de prevenció de pèrdua de l'habitatge.

La senyora Isabel Viola va plantejar la seva intervenció des del punt de vista de què pot aportar la mediació en els conflictes immobiliaris i la propietat horitzontal, i va definir la mediació com un espai de comunicació en què les parts poden parlar i trobar la millor solució al seu conflicte. Això els permet fer un vestit a mida per a superar les situacions específiques que viuen les persones.

Per poder fer aquest vestit a mida, és essencial que els mediadors coneguin les

situacions i les circumstàncies personals de les persones que necessiten la mediació, tant si es tracta de mediació en execucions hipotecàries com en arrendaments. És en aquest últim àmbit on exemplifica la flexibilitat de la mediació a l'hora de resoldre conflictes, ja que es poden tenir en compte, a part de la llei, les circumstàncies de cadascú.

Cal destacar les actuacions mediadores i intermediadores de la Generalitat, però també les dels ens locals, de Càrites i d'altres organismes. Cada vegada hi ha més situacions d'impagament de la renda. Propietaris que tenen despeses relatives als serveis (despeses de comunitat, d'aigua de llum...) que es troben amb un deute important i no saben com gestionar-ho. Actualment, s'ha sumat a aquests àmbits (el de la propietat i el dels arrendaments) el de les ocupacions, com a situació en la qual també es pot mediar. De fet, la mediació actualment seria un procés que ajuda a evitar el "sensellarisme".

Ofideute també està treballant en temes d'ocupació. En aquestes situacions cal tenir en compte els diferents perfils de les persones que ocupen. És important tenir en compte el seu perfil i el seu vincle per a gestionar-ho.

Isabel Viola va explicar un cas pràctic en què la llogatera va marxar en dos mesos. La mediació es va fer en el mateix immoble objecte del conflicte i es va dur a terme l'execució directament. Aquest bon resultat el permet únicament un procés flexible com és la mediació.

Ja centrant-nos en la propietat horitzontal, va posar de relleu també que existeixen diferents tipus d'assumpes — dels quals hi ha una alta casuística— en els quals la mediació pot ajudar a resoldre conflictes: des de preservar les relacions de convivència dels veïns, a ajudar a solucionar els impagaments de quotes i despeses comunitàries, fins a com realitzar acords que impliquen la rehabilitació d'edificis, amb l'alt cost que de vegades suposa per als veïns.

La mediació també pot facilitar l'adopció d'acords en temes d'eficiència energètica. La mediació, com a procés àgil i flexible pot ajudar en aquestes situacions.

S'arriba a la conclusió que aquesta tasca de mediar es pot dur a terme per un professional expert o bé pel mateix professional que té contacte directe amb els veïns i coneix cada circumstància, com ara els administradors de finques, i que per a mediar es fan necessàries més habilitats mediadores i negociadores per part de tots els agents intervinents en l'àmbit immobiliari i de la propietat horitzontal.

El senyor Agustín Hernández, a través de la seva experiència administrant comunitats de propietaris, planteja la visió de l'administrador de finques en relació amb la

mediació dins de la propietat horitzontal. Considera que un administrador de finques ha de saber de tot, o almenys és el que esperen els veïns, i a més, comenta amb ironia, cal tenir un màster en psicologia i psiquiatria, ja que és especialment complicat gestionar les reunions de les comunitats.

El principal actor d'una comunitat són els seus veïns i les seves relacions, per la qual cosa l'administrador, en la seva feina diària, ja realitza tasques de mediació, tot i que no és un professional de la mediació. Comenta que la gran majoria de persones que no paguen les despeses de la comunitat no és perquè no vulguin, sinó perquè no poden.

Els presidents de les comunitats haurien de formar-se en mediació, que sàpiguen que, quan hi ha un conflicte, poden anar a mediació. L'administrador hi ha temes que no arribarà mai a poder solucionar i, a més, té una relació massa personal amb les parts. Potser no som conscients que tenim una eina com la mediació que podem utilitzar quan sigui necessari.

La mediació l'han de dur a terme professionals mediadors, igual que els administradors que han de ser professionals, no tothom pot fer una mediació.

El senyor Hernández diu que cal conèixer la mediació, però no perquè la facin els administradors de finques, sinó perquè derivin els casos a mediació. Considera que potser s'està fent servir poc la mediació.

La mediació dins les comunitats ha d'anar dirigida a evitar la judicialització dels conflictes i prevenir, així, que s'enquistin situacions entre els veïns, que no s'ha d'oblidar que són els qui conviuen cada dia.

S'ha de fomentar el coneixement de la mediació entre els veïns i copropietaris, ja que no tenen informació del que és la mediació.

Podem extreure la conclusió que, tot i que l'administrador faci tasques de "mediació no professional", precisament al tenir contacte entre els dos intervinents en el conflicte, no pot ser neutre o imparcial en l'assumpte a resoldre, per la qual cosa es fa necessari poder derivar la solució del conflicte a un mediador professional extern. La senyora Montserrat Gil, com a administradora de finques, també exposa la visió de la mediació des d'aquest punt de vista professional, i creu que la mediació pot ajudar els administradors de finques a resoldre els conflictes amb què es troben en el seu dia a dia.

Precisament, és aquest dia a dia i el contacte directe amb conflictes, el que fa que els administradors de finques siguin com uns mediadors no professionals, sense formació en aquesta matèria. És per això que destaca la necessitat que els administradors es puguin formar en les diferents eines de mediació existents

no pas per fer mediació, sinó per tenir unes eines mínimes per oferir una primera atenció.

El Col·legi d'Administradors ha fet una gran tasca, però potser no s'ha arribat a tots els col·legiats.

Calen, doncs, més nocions i més formació en mediació per als administradors de finques per poder resoldre els problemes i sobretot que aquests no s'enquistin a la comunitat. Cal una actualització de la professió en aquest sentit, sense oblidar que un administrador de finques no és un mediador professional.

En relació amb la possibilitat que es faci obligatòria la mediació com a pas previ a la via judicial, a nivell de l'Administració creu que anar a mediació ha de ser voluntari. Potser en certs procediments abans d'anar a la via judicial sí que seria necessari passar per mediació. En aquest sentit, considera que s'estalviarien anar a certs procediments judicials i seria molt interessant. La mediació és un procediment més ràpid, més econòmic i el més important: els mateixos causants del conflicte són els protagonistes en buscar solucions i, per tant, els acords són duts a la pràctica més fàcilment.

Encara que hi hauria l'inconvenient de la voluntarietat del procés de mediació, tot i que aquest inconvenient quedaria cobert per l'avantatge que suposa resoldre un conflicte entre veïns a través de la mediació, ja que els protagonistes d'aquell conflicte en són també protagonistes alhora de la mediació, i per tant, formen part de la solució, que acaben obtenint per a ells mateixos.

Com a conclusió, es pot dir que, per part de l'administrador de finques, s'ha de transmetre als veïns la importància de la mediació i els seus avantatges davant la via judicial, donant noves eines a la comunitat de propietaris per una millor convivència que afavorirà a tots. La senyora Gil comenta que faltaria una mica més de formació per poder reconduir casos a mediació. És important que percebin l'administrador com una persona neutral per derivar a mediació.

Isabel Viola va exposar que considera que tots ens hauríem de formar en habilitats mediadores. Comenta el tema de les costes processals a tenir en compte. Si fora de la negociació tenim una MAAN (millor alternativa a l'acord negociat), no negociarem.

Marta Martínez comenta que els administradors de finques poden ser els primers informadors. Caldria facilitar-los una petita formació en mediació per tal que puguin

donar aquesta primera informació per derivar a un professional mediador. Carles Sala va comentar que la desigualtat va a més a causa d'una crisi que també va a més. Cal una eina reguladora que estableixi l'obligatorietat de la mediació en l'àmbit estatal, la Ley de la Vivienda seria positiva. L'any 2021 es van atendre uns 4.000 casos i aquest any 2022 ja se n'acumulen més. Manel Canyameres va puntualitzar que mediadors professionals en som alguns i mediadors naturals en som molts. Destaca la importància de cercar una persona tècnica (en qualsevol àmbit). Els mediadors treballem les relacions i analitzen el conflicte. Si vas a veure a la veïna de dalt, fas de missatger, però no gestiones el conflicte.

Elisabeth Saltor considera que estaria molt bé facilitar una formació específica en eines mediadores als administradors de finques per tal d'evitar l'escalada del conflicte. El primer estadi seria donar eines, una formació específica per crear ponts de diàleg en una primera fase. Va oferir el Centre de Mediació per donar aquesta formació específica per als administradors de finques.

Pere González Nebreda va denunciar que tenim molts habitatges que no són dignes, que tenim un dels parcs immobiliaris més envellits d'Europa. La mediació pot ser un instrument molt útil per a convèncer a les comunitats de propietaris per millorar els seus immobles.

Per què no utilitzar els fons Next Generation per a millorar el parc immobiliari? També des de la mediació podem treballar en aquest tema.

Judit Pou va comentar la necessitat de fer arribar al ciutadà el coneixement de la mediació. L'experiència ens porta a intentar mediar entre veïns, però cal enfocar el tema i saber informar adequadament els usuaris i copropietaris que existeix la mediació i derivar les situacions de conflicte a professionals mediadors. Hem de ser nosaltres com a administradors de finques els que informem els nostres clients de l'existència de la mediació.

Carles Sala considera que, amb relació a mediar en qüestions d'eficiència energètica, més de la meitat d'habitatges són anteriors a l'any 1979 i, per tant, en aquell moment no es valorava aquesta qüestió. Si s'invertís en millores d'eficiència energètica en poc temps, possiblement en mig any, estaria amortitzada la despesa realitzada per a les millores.

La LAU de 1994 en el seu preàmbul diu que encara el 50% dels arrendaments estan

sota una regulació anterior a 1964, la majoria de les rendes són ineconòmiques. Patologies estructurals, deficiències energètiques i accessibilitat podrien millorar-se a través dels fons Next Generation.

Agustín Hernández va explicar que moltes comunitats no poden accedir als fons Next Generation perquè no poden fer un estalvi energètic del 30%. Reduir un 30% d'energia és difícil, per això no poden beneficiar-se d'aquests fons.

Montserrat Gil Tornabell va explicar que ella intenta promoure la rehabilitació dels edificis, però que és complicat.

Toni Algaba va informar que a Ofideute porten més de 10.000 mediacions. Va proposar que si els llogaters tenen deutes de lloguer es posin en contacte amb Ofideute. La convocatòria està oberta 365 dies a l'any i que estudiaran el seu cas. És aconsellable derivar aquests casos a Ofideute el més aviat possible, quan més aviat es demani suport a l'Administració millor. Algaba va comentar que des de que funciona Ofideute (any 2009) ja han atès més de 35.000 casos.

Segona mesa tècnica: Podem solucionar les discrepàncies sense haver d'acudir necessàriament a la via judicial? Qui ens pot ajudar a trobar solucions amistoses?

A càrrec de:

Sra. Raquel Alastruey, magistrada de l'Audiència Provincial de Barcelona
Sr. Alberto Antolí Méndez, soci director de Bufete Leiva.

Moderador: *Sra. Anna Llauredó Sabaté, advocada i mediatra del Col·legi de l'Advocacia de Lleida i membre de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana.*

Relator: *Sra. M. José Jaime, advocada, mediatra de Sant Feliu de Llobregat i membre de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana.*

La senyora Anna Llauredó va centrar aquesta taula tècnica amb les paraules de la jornada d'avui: estabilitat, confiança i col·laboració, amb la idea d'obrir totes les vies

possibles per evitar els procediments judicials en aquells assumptes relacionats amb aspectes immobiliaris.

El senyor Alberto Antolí inicià aquesta taula tècnica amb la visió de fer un encaix de la mediació en l'àmbit immobiliari, fent èmfasi en què la mediació és un canal útil perquè la mediació avui en dia està viva en el nostre dia a dia i és un element molt necessari.

Va recordar la “mediatio”, com aquell procés ja antic de l'època romana consistent en la intervenció d'un tercer per a la resolució de conflictes, davant del paradigma antic de “l'art de la guerra” en què es basen els procediments judicials, i més ara mateix que l'actual criteri del nostre Tribunal Suprem és buscar que no hi hagi vencedors ni vençuts i la mediació ho pot evitar. Tots som responsables de no emprar un mitjà que pot ser molt útil. A més, no s'estudia suficientment a la carrera de dret la forma d'arribar a una solució amistosa. La mediació no s'ha utilitzat de forma suficient ni per part d'advocats ni per part dels administradors de finques. Va posar com a exemple que en altres països la mediació és quelcom usual, tal com es pot veure a la pel·lícula La red social. I és per això que anima l'advocacia, ja des de l'inici de qualsevol encàrrec, que reguli en qualsevol contracte la derivació a la mediació per poder tenir, en un futur, una situació favorable. I va recordar que hem de trobar un mitjà diferent que es pugui utilitzar en el dret processal per buscar aquesta intervenció d'una tercera persona en el procediment judicial, ja que hi ha un excés de judicialització i Espanya és un dels països amb més procediments judicials, perquè es fa un ús directe de la via judicial. Molts encara tenen el llibre L'art de la guerra com a llibre de capçalera.

Va analitzar la importància de la mediació en les diferents esferes de l'àmbit immobiliari: el món immobiliari suposa un “caldo de cultiu” en què és imprescindible la mediació. En situació de convivència en les comunitats de propietaris pot ser un mecanisme útil perquè és important la imparcialitat. També en els lloguers: en la seva finalització és recomanable utilitzar la mediació en el tema de la devolució de la fiança.

En assumptes de propietats i en particular en contractes d'arres, encara és més important, perquè en qualsevol cas sempre acabarem en procediments judicials, recordant la importància que quedi fixada en els contractes la clàusula de mediació. En aquest moment, va exposar una reflexió de com l'advocacia negocia fermament

en els moments inicials de la relació i quan la negociació es tensa, és recomanable derivar a la mediació per no trencar la relació.

En les comunitats de propietaris existeixen en realitat problemes de convivència i es planteja fins a quin punt l'administrador pot ser imparcial, i potser és millor derivar a un tercer, ja que el mediador serà realment imparcial. Al final, l'administrador, davant dels problemes que té la seva comunitat busca professionals per solucionar els problemes, i quan hi ha un conflicte el mateix administrador proposar derivar a un advocat, i és aquí on l'administrador pot tenir el recurs de la derivació de la mediació.

En propietat horitzontal i vertical és essencial aplicar la mediació essent recomanable introduir-ho ja no només en contractes privats, sinó en les normes estatutàries, de tal forma que l'administrador es trobi amb aquest recurs. També els APIS poden perdre la neutralitat perquè tenen interessos en la compravenda i en cobrar els seus honoraris i seria recomanable la derivació a la mediació.

Fins i tot, davant de la problemàtica amb l'Administració pública i obres parades per la interpretació de normes, el recurs de la mediació podria ser el més adient. No es podria anar a mediació abans d'iniciar un procés contenciós administratiu?

La mediació està viva i és un recurs que els administradors de finques poden utilitzar per a la resolució de conflictes.

La senyora Raquel Alastruey va explicar que tots tenim dèficits de voluntat i d'intel·ligència i això fomenta els conflictes, ens falta informació. La mediació ens ajuda a superar aquests dèficits per mitjà del diàleg. En els espais comuns es troben solucions. En un conflicte les parts tenen un problema en comú, el primer treball de la persona mediatora és que la part que creu que no té un problema, vegi que el problema també és seu.

Hem de desjudicialitzar la vida, la justícia no és el 50% de la vida, cal apreciar el valor de la convivència. Si un procés de desnonament tarda uns 8 mesos, més el que caldrà pagar a l'advocat, les taxes, etc., potser és més útil pagar una quantitat a l'ocupa (per exemple 1.500 euros) i tenir la casa lliure.

La majoria de problemes entre els veïns de les comunitats són problemes de convivència i la convivència es construeix.

Hem de deslegalitzar la vida, hi ha molts matisos a la vida que no entren a cap llei. El valor del que és just és el que ens satisfà, no el que digui la Llei. Arriben a judici

molts conflictes que no hi haurien d'arribar. Quan vas al jutjat vas a pèrdues, no es pot donar la raó a tots dos. Cal asseure'ns a negociar, no solament per contractar, sinó també per a descontractar.

Alastruey ens planteja si l'advocacia és capaç de contractar de forma negociada per què no es pot fer de la mateixa manera en la "descontractació"?

Hi ha moltes solucions imaginatives que només es poden assolir amb una ment oberta, en un espai en què puguin confiar, que sigui confidencial, com la mediació, un espai gestionat per un professional. El mediador també se n'adona si una de les parts no està per cercar solucions. Una cosa és ser "home bo" i l'altra és ser un professional de la mediació.

La majoria dels conflictes porten un component emocional que es dispara, perquè tots tenim algunes mancances en la voluntat o intel·ligència que fan que es dispari i el conflicte arribi als tribunals.

La mediació és el canvi per poder arribar a l'acord, ja que en moltes ocasions arriben al jutjat innecessàriament molts assumptes. El primer problema que hem d'entomar és que les parts siguin conscients de la necessitat que ambdues parts tenen un problema, i si una de les parts considera que no té el problema, és quan la mediació fracassa, i per això la primera tasca del mediador és fer conscient a les parts que el problema és comú.

En realitat la idea és poder contribuir a la desjudicialització i deslegalització de la vida. El valor de la justícia serà allò en el que cadascú consideri que es pugui sentir satisfet i no cal que sigui al 50%.

Hem de fer valdre el concepte del "valor del que és just", perquè a vegades la llei no ha arreglat el tema dels clients. Les lleis estableixen el marc de la convivència però si hi ha un problema hem de buscar allò que els pugui satisfer; ja que la convivència es construeix en benestar personal i hem de deslegalitzar la vida. En realitat el "valor del que és just" no és anar al jutjat sempre per intentar convèncer el jutge.

També creu en la necessitat d'establir unes clàusules de derivació de la mediació en els contractes, així com incorporar en tots els estatuts i/o reglaments de règim interior, ja sigui una derivació a la mediació o a la figura de "l'avaluador neutral" (que ja es preveu a la Llei d'eficiència processal). Parlem de submissió a mediació com si fos l'únic sistema, però no ho és, podem optar per la mediació o bé l'avaluació neutral d'un expert que, en

temes tècnics pot ser el més adequat, o un cercle de pau o un altre mètode en funció del cas.

En realitat, tancant el cercle de la seva reflexió, podem afirmar que els tribunals no solucionen els problemes de convivència, els problemes són de les persones i aquests problemes s'han de gestionar diferent. Si no gestionem els problemes d'una altra forma, no trobarem solucions. Perquè els problemes de convivència no es poden decidir per part de les autoritats judicials. Només es pot crear un espai de diàleg, ja que aconseguir la convivència pacífica únicament per la llei no funciona, i és per això que cal utilitzar el mecanisme del diàleg.

Totes les professions que estem aquí hem d'intentar facilitar una convivència pacífica en societat. L'advocat no és el litigador, sinó l'estratega, que pot ajudar a trobar la millor estratègia per al seu client per tal que arribi a la millor solució. En una taula de mediació les parts van creant entre elles la millor solució. L'advocat informa el client de les millors possibilitats per al seu cas. Hi hauria d'haver un consentiment informat per litigar, no tant per mediar.

Per què tenim tants litigis? Perquè és molt barat litigar a diferència d'altres països com Anglaterra o Gal·les. Aquí és molt barat i no és sostenible per a l'Estat pagar un jutge perquè decideixi sobre un cas d'un valor de 100 euros. S'ha de tractar d'evitar anar a la via judicial per nimietats, hem de buscar mètodes més adequats en tots els sentits.

Cada any arriben 200.000 demandes als tribunals i 4 vegades més d'execucions, de què serveix una sentència si no la podem fer efectiva? Com a jutge no els estic solucionant el problema, únicament decideixo per autoritat.

Des d'aquí, ens recomana a l'advocacia que siguem conscients que som els estrategues de les solucions per als nostres clients, i en realitat l'advocacia som els facilitadors per a aconseguir el veritable èxit de la mediació. És per això que, davant del nou Estatut de l'advocacia catalana on s'ha d'informar de totes les opcions al client, amb aquest "consentiment informat", s'han de preveure tots els costos de la mediació i dels procediments judicials per tal que pugui veure les millors opcions; on estadísticament s'ha pogut comprovar com els acords tenen el mateix valor de la sentència, amb la diferència que els acords els decideixen les parts i la sentència la decideix un tercer. Per això tenen major grau de compliment els acords.

Conclusions i clausura de la Jornada

A càrrec de:

Sra. Núria Flaquer Molinas, advocada i diputada de l'ICAB

Sra. Elisabeth Saltor Camero, directora del Centre de Mediació de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Ramon Puig i Pellicer, president del Consell de l'Advocacia Catalana

Sr. Javier Pérez del Pulgar, president del clúster immobiliari CSIM

La senyora Núria Flaquer parla de l'advocat com a peça clau en la gestió dels conflictes. El senyor Javier Pérez del Pulgar comenta que cal professionalitzar i no ser tan endogàmics. Hem de saber externalitzar, no podem pretendre que sabem fer de tot. És necessari que el ciutadà conegui els beneficis que pot trobar amb la mediació. Cal col·laboració i cooperació, que la mediació s'implanti al marge de la via judicial.

El senyor Joan Ramon Puig i Pellicer explica que cal ser part de la solució, les parts han de formar part de la solució. Es tracta d'ajudar a construir la solució. Comenta que els administradors de finques fan una tasca fonamental per evitar l'escalada del conflicte i que és important derivar-lo a professionals.

El parc immobiliari necessita millores i la mediació pot ajudar a construir acords per poder aplicar els fons Next Generation. Ens cal que s'aprovin les modificacions legislatives necessàries per regular l'obligatorietat de la mediació abans d'accedir a la via judicial.

La senyora Elisabeth Saltor i Camero va incidir en la mediació vista des d'una perspectiva preventiva. La tensió no es pot gestionar des d'una via merament confrontativa. Calen estratègies que ajudin el client a trobar la via més adequada.

Que les parts se sentin satisfetes perquè han pogut participar en la solució. Considera que també en temes d'ocupació la mediació hi té un paper. Comenta que la mediació immobiliària no és prou coneguda per part de la ciutadania.

Des del Centre de Mediació també estan impulsant la mediació a l'àmbit immobiliari. El repte és fer difusió, conscienciació i pedagogia. Que la mediació es conegui com una eina vàlida per a tothom i, en aquest sentit, s'estan fent convenis amb diferents col·lectius i col·legis professionals. Explica la funció de la comissió liderada pel Centre de Mediació amb l'objectiu de coordinar i cohesionar diferents sinergies.

En els casos de derivació judicial s'arriben a acords en un 41%.

El Centre de Mediació està obert a col·laborar amb els administradors de finques en temes de formació per tal que coneguin els avantatges de derivar a mediació i tenir eines. Per acabar va fer un símil de la mediació com a escenari per a ballar tots en harmonia, en aquest escenari la persona medidora és l'orquestrador del ball.

2.2.WEBINARS DEL PROGRAMA INMEDIACIÓ 2022

2.2.1.WEBINAR INAUGURAL

El dia 25 de maig va tenir lloc el webinar inaugural que va significar el tret de sortida del Programa InMediació 2022. Va comptar amb una nombrosa participació virtual de 118 persones connectades en directe i va ser un webinar motivador i il·lusionant per impulsar el nou programa de 2022.

La presentació va anar a càrrec de la senyora Marta Martínez i Gellida, presidenta de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana i degana de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats i d'Advocades de Tortosa, del senyor Joan Ramon Casals i Mata, director general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació, de la directora del Centre de Mediació de Catalunya, la senyora Elisabeth Saltor i del senyor Joan Ramon Puig i Pellicer, president del Consell de l'Advocacia Catalana i degà del Col·legi de l'Advocacia de Figueres-Alt Empordà.

Van intervenir també la senyora Sònia Hernández Muñoz, directora de comunicació de Flandecoco, que va explicar les actuacions previstes adreçades a potenciar la comunicació i la difusió del Programa InMediació a través de les xarxes socials i altres mitjans de comunicació. Va destacar la importància de la presència activa del Programa InMediació a les xarxes per fer arribar el nostre missatge d'una forma efectiva als professionals i a la ciutadania.

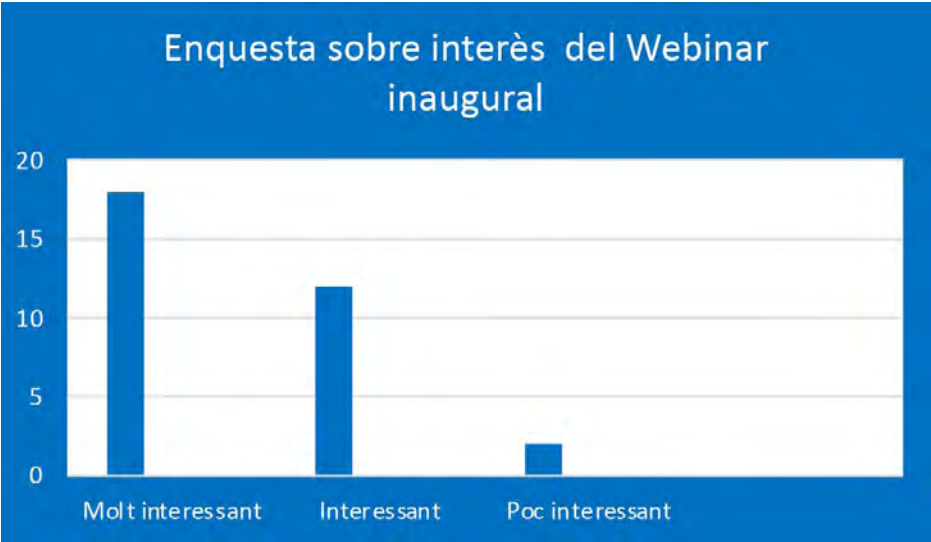
La senyora Anna Vall Rius va descriure breument les actuacions i jornades previstes dins del Programa InMediació 2022 per tal de donar compliment als objectius i a les línies d'actuació marcades en el programa de 2022.

El senyor Andreu Batlle i Amat, delegat al Penedès de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i medalla de l'ICAB de Sant Raimon de Penyafort 2021, va explicar una interessant experiència pràctica de mediació en la qual ell va participar com a advocat d'una de les parts i els beneficis que va aportar als seus clients la solució consensuada a què van arribar a través de la mediació. També va compartir com es va documentar el resultat de la mediació i els compromisos assumits a través de l'acord per tal d'adquirir força executiva.

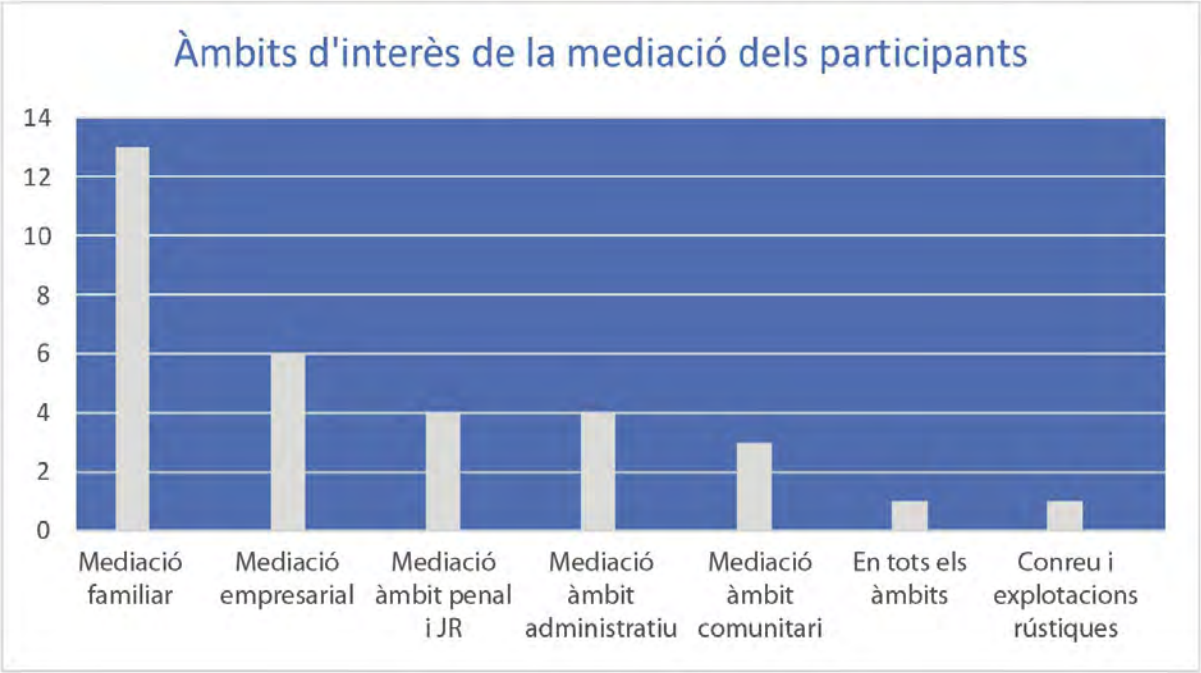
Finalment, la magistrada Raquel Alastruey va reforçar la necessitat d'acudir a la mediació de forma prèvia a la via judicial i també una vegada iniciat el plet, tot destacant com la mediació retorna el poder de decidir a les parts i la seva decisió pot adquirir valor i força executiva. Com va dir la magistrada, és important que les autoritats judicials promoguin la derivació i l'impuls de la mediació, també dins de l'àmbit judicial, per tal que les parts puguin arribar a una solució real i efectiva per a elles mateixes, que vagi més enllà d'una aplicació de la llei que difícilment pot resoldre tots els problemes i matissos que comporta la realitat de cada cas.

La participació va ser elevada i, en finalitzar es va passar un qüestionari entre els assistents, que va ser contestat per 32 persones i que va permetre obtenir la informació següent:

Amb relació a la pregunta sobre si l'activitat va resultar professionalment interessant:

Amb relació a la pregunta sobre quins àmbits voldria que el Consell realitzés noves activitats:

2.2.2.WEBINAR DE CLAUSURA. LA MEDIACIÓ: UNA EXPERIÈNCIA D'ÈXIT DE LA CIUTADANIA, DELS I DE LES PROFESSIONALS

La clausura del programa es va dur a terme el 15 de desembre a través d'un webinar en què es va comptar amb ponents de referència que van compartir i explicar experiències de gran interès, que poden ser identificades com a experiències d'èxit de la mediació i també es van facilitar les dades i la informació relativa al Programa InMediació 2022 i el seu impacte a les xarxes socials. El webinar va comptar amb la inscripció de 92 persones.

L'apertura va anar a càrrec de la senyora Marta Martínez i Gellida, presidenta de la Comissió de Mediació del Consell de l'Advocacia Catalana, i la senyora Imma Barral i Viñals, directora general de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació del Departament de Justícia de la Generalitat.

La senyora Imma Barral va comentar, entre altres temes d'interès, la importància de promoure un canvi normatiu per aconseguir una regulació més holística de la mediació i dels MASC. Va informar també de la creació d'una càtedra de mediació impulsada pel Departament de Justícia, Drets i Memòria en conveni amb la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Seguidament la senyora Sònia Hernández com a directora de Flandecoco i responsable de comunicació del Programa InMediació 2022 van comentar les actuacions realitzades dins del Programa InMediació 2022 i l'increment espectacular de les dades relatives a les actuacions de comunicació i l'elevat nombre de persones a les quals ha arribat la difusió realitzada. A l'apartat de Comunicació es poden consultar aquestes dades, però cal esmentar especialment la destacada xifra de 616.730 visualitzacions d'usuaris que evidencia un creixement exponencial de la difusió del Programa InMediació a través de les xarxes.

La senyora Thelma Butts, mediadora i advocada experta en controvèrsies internacionals i el senyor Carlos Gutierrez García, chief litigator officer, van compartir experiències de mediació en controvèrsies mercantils en les quals destaca també el paper de l'advocat i la seva importància com a assessor jurídic en la posada en pràctica efectiva de la mediació. La senyora Thelma Butts va formular al senyor Carlos Gutierrez diverses preguntes molt interessants que van permetre conèixer i compartir l'experiència dilatada del senyor Gutierrez en negociació i mediació empresarial d'àmbit nacional i internacional.

Així, per exemple, davant de la pregunta què esperen les empreses de la mediació, va comentar que l'empresa es mou per criteris de rendibilitat, que la ràtio d'acords és molt elevada en aquest àmbit i que uns dels valors afegits suposa poder conèixer la motivació i la dimensió de l'origen del conflicte. La mediació permet conèixer també on pots arribar per trobar una solució.

Remarca el concepte d'utilitat. L'advocat fa un important paper de suport, que suposa un canvi de paradigma, de ser l'abanderat del conflicte a ser cooperador en la recerca d'una solució. Cal que l'advocat sàpiga que existeixen unes eines i en mediació no realitza una funció adversarial, sinó col·laboradora. Menciona el Codi deontològic dels advocats, el qual posa en valor la possibilitat d'arribar a acords.

Destaca tres fases: la fase prèvia, la intermèdia i la fase final de legalització dels acords per part dels advocats, que és el moment en què l'advocat actua de forma més activa. Respecte al cost, si es suma el cost de la persona mediadora, més l'assessorament

lletrat, el cost és molt poc en comparació amb el procés judicial i permet trobar més solucions executives. Com exemple menciona un plet d'un import de 12.000.000 euros, en què la mediació va suposar un cost de 35.000 € per una part i 35.000 € per a l'altra, una xifra molt inferior a la que hagués suposat per a les parts seguir amb el plet contenciós.

En les empreses internacionals ja fan servir la mediació amb molta freqüència, però a l'àmbit no anglosaxó es considera que encara estem en una etapa embrionària.

Explica també que molts conflictes entren en una fase de bloqueig i, en aquestes situacions, és fonamental que algú els ajudi a sortir endavant i aquest és el paper que pot jugar la persona mediadora. També remarca que, amb la mediació, els empresaris tenen el control de la decisió del tema i aquest factor per a ells és molt valorat. D'altra banda, també parla de les expectatives i explica que bregar amb les expectatives dels clients és, moltes vegades, més difícil que bregar amb la part contrària.

Finalment, va explicar un cas pràctic molt il·lustratiu en una discrepància relativa a un contracte de subministrament per un defecte de qualitat en els béns fungibles, qui era el responsable? Com solucionar la situació? Era un cas especialment complex, ja que afectava multitud de jurisdiccions, era eficient posar en marxa 150 procediments?

Davant l'enorme complexitat del cas es va decidir anar a mediació per evitar la dilació, per estalviar-se un inacabable peregrinatge per multitud de jutjats i jurisdiccions i un cost molt elevat, a més no volien trencar la relació comercial entre les empreses. El paper de l'advocat va ser essencial. Es va fer una sessió de 36 hores i al cap de 2 mesos es va formalitzar l'acord, que va ser fruit del treball realitzat en la mediació.

A continuació, el senyor Xavier Pastor, mediador i director del Postgrau de Resolució de Conflictes Públics i Mediació de la Universitat de Girona va explicar una experiència d'èxit, viscuda i gestionada en primera persona, sobre mediació i gestió de conflictes aplicada a les activitats i zones d'oci nocturn que ha rebut diversos reconeixements pel seu caràcter pioner i pacificador.

Va explicar que al principi, quan es va plantejar la necessitat de construir i dur a terme aquest programa, va ser un autèntic repte, era la mateixa policia que ho demanava. S'obria un escenari de conflictes, el "botellot" com un espai "fantàstic" per treballar. La pandèmia hi va sumar malestar.

Primer toca observar per veure els patrons de conducta, els factors estructurals, l'espai públic. Es tracta d'observar i d'analitzar. No volíem anar "disfressats", ens volíem acostar a la gent, crear un vincle com a pacificadors i constructors de pau.

El problema no és l'activitat d'oci nocturn, sinó les conseqüències de l'activitat.

No oferim solucions. Es tracta d'adaptar el procés de mediació al conflicte, cal ser valents per a dissenyar un procés a mida de la situació.

La senyora Anna Vall com a conductora de la Jornada va explicar molt breument les diferents actuacions realitzades en el marc del Programa InMediació 2022 i, finalment, la senyora Elisabeth Saltor, directora del Centre de Mediació de Catalunya, va clausurar la jornada recordant que el Departament de Justícia dona suport i contribueix activament, cada any des del primer Programa de 2020, que el Programa InMediació sigui una realitat. La senyora Saltor va explicar també algunes de les activitats i els projectes més interessants que duu a terme el Centre de Mediació actualment i en un futur immediat.

Totes les ponències i intervencions del webinar es poden veure i escoltar a través de la gravació consultable a la pàgina web del CICAC.

2.3. ENTREVISTES I ARTICLES: CONVERSES ENTORN DE LA MEDIACIÓ

S'han dut a terme un conjunt d'entrevistes obertes a persones advocades de tots els col·legis de l'advocacia de Catalunya. Han participat en les entrevistes persones advocades que es dediquen també al món de la mediació i d'altres que coneixen la mediació i els ADR, però que no actuen com a persones mediadores. Tots plegats i cada un des de la seva pròpia perspectiva, han compartit la seva experiència i la seva visió de la mediació i han explicat quina consideren que és la seva incidència real entre els companys i companyes advocades i també la incidència de la derivació judicial a mediació en el partit o partits judicials on exerceixen.

Les veus dels col·legis es poden escoltar en 7 petits vídeos o càpsules en les quals persones col·legiades dels Col·legis d'Advocats de Figueres, Granollers, Manresa, Martoró i Tortosa expliquen la seva experiència i comparteixen les seves opinions al voltant de la mediació.

Consultable a la web del Consell:

<https://mediacio.cicac.cat/veus-dels-collegis/>

Una forma de compartir coneixement i idees sobre la mediació en concret i sobre els ADR en general és la creació i publicació d'articles sobre diferents temes vinculats a la mediació aplicada a diferents àmbits.

A la web del Consell es poden consultar 16 articles de rellevant interès:

<https://mediacio.cicac.cat/articles-arxiu/>

2.4.LA MARCA “INMEDIACIÓ” I EL DECÀLEG D'ÚS DE LA MARCA

En el marc del Programa InMediació s'ha dissenyat i preparat una marca o segell de mediació que es pot utilitzar tant en suports físics com en suports digitals. Aquesta imatge permet que totes aquelles persones físiques o jurídiques que siguin pro mediación puguin comunicar-ho d'una forma visual a través de les seves firmes, pàgines web o despatxos.

Aquesta imatge o segell acredita que el despatx, centre, o servei que mostra i que s'identifica amb aquesta marca, coneix, pràctica, informa, deriva, difon i dona suport a la pràctica de la mediació.

Per a protegir la credibilitat i el prestigi d'aquesta marca i de la imatge que visualitza, s'ha redactat un decàleg d'ús de la marca InMediació per tal d'emparar les bones pràctiques que contribueixen a la consolidació de la mediació entre els i les professionals de l'advocacia.

3. FORMACIÓ

PROPOSTA SOBRE LA NECESSITAT DE FORMAR EN ELS MASCs (MÈTODES ADEQUATS DE SOLUCIÓ DE CONTROVÈRSIES) ALS FUTURS ADVOCATS EN ELS PROGRAMES DE GRAU DE DRET, EN CRIMINOLOGIA I EN EL POSTGRAU D'ACCÉS A L'ADVOCACIA

3. FORMACIÓ INTRODUCCIÓ

Ja als anys 80 a Europa comencen a posar-se en marxa, de forma incipient, els primers programes de mediació prenent com a referència els bons resultats obtinguts als EUA i als altres països en els quals s'estava implantant ja la mediació, com el Canadà i Austràlia. Aquests primers programes, a l'igual que als Estats Units o a Canadà, van iniciar l'aplicació de la mediació a través de l'abordatge dels conflictes d'àmbit familiar.

A l'àmbit civil, la Recomanació del Consell d'Europa R (98) 1, de 21 de gener de 1998, adreçada als governs dels estats membres, els instava a "Instituir o promoure la mediació familiar, o bé, a reforçar la mediació familiar existent". Aquesta Recomanació es remet al Conveni europeu sobre l'exercici dels drets dels nens de 25 de gener de 1996, ratificat l'11 de novembre de 2014 i, en particular, el seu article 13 que fa referència a la mediació i a d'altres sistemes per a resoldre controvèrsies que afecten els nens i la seva utilització per arribar a un acord en els casos que les parts determinin.

Destacar l'aprovació de la Directiva 2008/52/CE sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils, que va seguir a l'aprovació del Llibre verd de 19 d'abril de 2002 sobre les modalitats alternatives de solució de conflictes a l'àmbit del dret civil i mercantil publicat per la Comissió el 19 d'abril de 2002, a partir del qual es va presentar la proposta de la Directiva sobre mediació de la Comissió de 22 d'octubre de 2004.

També a l'àmbit penal trobem, ja des de la dècada dels anys vuitanta fins a l'actualitat, diverses Recomanacions del Consell d'Europa que aconsellen els estats membres incorporar la mediació i altres mètodes de justícia restaurativa a l'àmbit penal: R(83)7, R(85)11, R(87)18 R(99)19, i la més recent R(2018)8 del Consell d'Europa sobre justícia restaurativa en assumptes penals, que va més enllà de la mediació recollint el concepte de "justícia restaurativa".

Si bé aquestes recomanacions no són jurídicament vinculants, sí que tenen una reconeguda autoritat i capacitat d'influir en les legislacions dels estats membres.

Però també s'han dictat altres normes amb força vinculant com la Decisió marc 2001/220/JAI (ja derogada) i substituïda per la Directiva 2012/29/UE, del Parlament Europeu d'octubre de 2012, per la qual s'estableixen normes mínimes sobre la protecció de les víctimes de delictes, i que substitueix la Decisió marc esmentada. La transposició d'aquesta Directiva ha donat lloc a l'aprovació de la Llei 4/2015, del 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes, que en el seu article 15 preveu els serveis de justícia restaurativa.

Per tant, és ben palès que la Unió Europea, comprovant els avantatges que aquests mètodes aporten a la ciutadania, mostra un gran interès ja des de finals del segle passat i més encara en el moment actual per tal que els diferents països membres adoptin, consolidin i ofereixin els seus ciutadans de forma generalitzada les diferents modalitats alternatives i més adequades de solució de conflictes, en especial, la mediació, com a mètode més arrelat en aquest moment.

En la línia d'impuls a aquests nous mètodes trobem països, com Alemanya, que ha adoptat diferents mesures com ara regular incentius fiscals per als casos que prioritzen la mediació; Anglaterra, que ho vincula a la justícia gratuïta, o Itàlia, on la mediació funciona com a requisit de procedibilitat, entre molts altres estats que opten obertament per la mediació i per altres MASC (mètodes adequats de solució de controvèrsies) o ADR (adequate dispute resolution). A Itàlia, per exemple, malgrat que la primera regulació de 2011 com a requisit de procedibilitat (l'anomenada "obligatorietat mitigada") de la mediació va generar algunes dificultats i un rebuig inicial per part dels operadors jurídics, actualment aquest intent obligatori és plenament acceptat per part de l'advocacia, que hi té un protagonisme rellevant en la seva regulació i posada en pràctica efectiva. A més, ja es detecta que la normalització de la mediació es va obrint pas, entre la ciutadania, com una nova cultura, una forma diferent i més satisfactòria de gestionar els conflictes entre les persones que, a més, pot contribuir a descongestionar i agilitar el sistema judicial. Al nostre país la mediació a l'àmbit familiar començà tímidament a aplicar-se a finals dels anys vuitanta.

A l'any 2001 s'aprova a Catalunya la primera Llei de mediació familiar, que va ser pionera a Espanya i que va estar substituïda, tot ampliant el seu abast, l'any 2009 per la Llei 15/2009, de mediació a l'àmbit del dret privat, que regula també la pràctica de la mediació en temes civils i comunitaris, més enllà del cercle familiar.

A partir de l'any 2001 s'han aprovat dotze lleis de mediació d'àmbit familiar i civil per les diferents autonomies. El 2012 s'aprovà la primera Llei de mediació d'àmbit estatal, la Llei 5/2012, de mediació en assumptes civils i mercantils.

Si analitzem l'àmbit penal a Espanya, les primeres experiències pràctiques de mediació en aquest àmbit, especialment en joves, sorgeixen als anys 90. Experiències que es consoliden amb la Llei orgànica 5/2000, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. La Llei 4/2015, de l'Estatut de la víctima del delictes, en transposició de la Directiva europea 2012/29 preveu en el seu article 15 l'existència dels serveis de justícia restaurativa. D'altra banda, la modificació del Codi penal de 2015 inclou a l'article 84-1, per primera vegada, una menció literal a l'aplicació de la mediació per facilitar la suspensió de la pena. Aquestes mencions legals, escasses però importants, suposen avançar en aquest reconeixement progressiu de la mediació i de la justícia restaurativa a casa nostra.

Per tant, ja tenim una certa tradició jurídica i una experiència pràctica en diferents àmbits de més de 30 anys de recorregut en l'acolliment i l'efectivitat d'aquests nous mètodes, que reconeixen un major protagonisme de les persones a l'hora de prendre decisions sobre els conflictes que viuen i que afecten directament el seu present, i també el seu futur, del que depèn en part les decisions que s'adoptin a l'hora de gestionar aquestes situacions de conflicte.

El Projecte de Llei de mesures d'eficiència processal del servei públic de justícia, en el seu primer capítol, del títol primer (mitjans adequats de solució de controvèrsies en via no jurisdiccional) a banda de la mediació (com a sistema més tradicional i estès) regula diferents mètodes que anomena MASC (mètodes adequats de solució de conflictes), els defineix breument i els regula com a requisit de procedibilitat.

De forma que, a partir de l'aprovació d'aquest Projecte de Llei, abans d'interposar un procediment contenciós en matèria civil caldrà acreditar que primer s'ha intentat resoldre la controvèrsia plantejada a través de qualsevol d'aquests mètodes (mediació, oferta vinculant, conciliació, opinió no vinculant d'un expert, negociació o altres de similars). De fet, l'article 1 del Projecte diu: "Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per medi adequat de solució de controvèrsies qualsevol tipus d'activitat negociadora, tipificada a aquesta o en d'altres lleis, a la qual les parts d'un conflicte acudeixen de bona fe amb l'objecte de trobar una solució extrajudicial al mateix, ja sigui per elles mateixes o amb la intervenció d'un tercer neutral".

Aquests precedents, que són elements motors d'un canvi necessari, la progressiva aplicació d'aquests nous mètodes a tot Europa, l'impuls legislatiu des de la Unió Europea i des dels mateixos estats membres i els canvis socials i culturals envers a un major reconeixement del protagonisme de les persones en la presa de decisions a tots nivells, fan que esdevingui imprescindible que els professionals relacionats amb la gestió de controvèrsies i conflictes i, en concret, l'advocacia i la resta

d'operadors jurídics plantegin també canvis decisius en la seva forma d'actuar. Aquests canvis són claus per adaptar-se als reptes d'una societat que avança i que necessita noves fórmules menys confrontatives i més eficients per respondre als vells i nous conflictes; però no serà possible implementar un canvi real i efectiu sense tenir en compte les universitats, ja que el canvi de model passa necessàriament per formar, des de l'inici, els futurs professionals advocats, jutges, fiscals, procuradors, criminòlegs i lletrats de l'Administració de justícia.

El paper fonamental de les universitats en la implementació del canvi

El rol de la universitat és fonamental en el canvi de model respecte a la funció dels futurs operadors jurídics i en el foment d'una nova sensibilitat basada en la recerca del consens, en una nova estratègia d'intervenció en el desenvolupament de la tasca de l'advocacia, de la procuradoria i fins i tot de la judicatura i la fiscalia.

La transformació no serà possible si no s'incideix des del principi en la formació que reben els futurs professionals.

Per això, des del Consell de l'Advocacia Catalana es considera molt important la incorporació en el grau de dret i de criminologia, d'assignatures troncales dedicades a l'aprenentatge dels diferents MASC i, en especial, de la mediació, complementades amb assignatures optatives per tal que cap estudiant de dret i de criminologia acabi la seva formació sense haver adquirit una formació suficient sobre aquestes noves eines d'aproximació i resolució de les controvèrsies. Formació que ha de permetre als futurs advocats i també als futurs criminòlegs, conèixer el funcionament d'aquests mètodes, quan i com derivar a professionals mediadors o a d'altres experts i com actuar com advocats o com a criminòlegs en l'acompanyament d'aquests nous sistemes d'abordatge negociat i consensuat dels conflictes i en la defensa dels interessos dels seus clients més enllà d'una perspectiva únicament confrontativa, en el cas dels estudiants de dret.

Propostes concretes per implementar la formació sobre els MASCs

Amb ànim de contribuir a impulsar els canvis necessaris, des del Consell de l'Advocacia Catalana, com a organisme rector dels 14 Col·legis que aglutinen el conjunt d'advocats i advocades de Catalunya, es formula una possible proposta que parteix de dos diferents graus (Dret i Criminologia) i dos nivells de formació (grau i postgrau):

A) GRAU DE DRET

1. Primer curs del grau de Dret:

Assignatura obligatòria de tres crèdits (dues hores setmanals) que s'impartiria durant el primer o el segon quadrimestre del curs:

“El funcionament dels diferents MASC i la seva regulació en l'àmbit autonòmic, estatal i europeu”

2. Segon curs del grau de Dret

Assignatura obligatòria de tres crèdits (dues hores setmanals) a implementar en el primer o segon quadrimestre del curs:

“La mediació a l'àmbit familiar: regulació en l'àmbit estatal i autonòmic, tipologia de casos. La seva funció abans i durant el desenvolupament del procés judicial en les diferents instàncies. El valor dels acords”

Assignatura optativa a implementar en el primer o en el segon quadrimestre del Curs: “Eines i tècniques de mediació en els processos de família. Abordatge i anàlisi del conflicte”.

3. Tercer curs del grau de Dret:

Assignatura obligatòria de tres crèdits (dues hores setmanals) a impartir durant el primer o segon quadrimestre del curs:

“La justícia restaurativa. Significat, característiques, mètodes i regulació europea i estatal”

Assignatura optativa a implementar en el primer o en el segon quadrimestre del curs:

“Habilitats i tasques de la persona facilitadora en els processos restauratius”.

4. Quart curs del grau de Dret:

Assignatura obligatòria de tres crèdits (dues hores setmanals) a impartir durant el primer o segon quadrimestre del curs:

“Els diferents mètodes MASC aplicats a conflictes civils, mercantils i empresarials. La seva regulació i efectivitat”

Assignatura optativa a impartir en el primer o en el segon quadrimestre del curs:

“La mediació avaluativa i la negociació eficient. Harvard i diferents models de negociació”

B) MÀSTER D'ACCÉS A L'ADVOCACIA

Assignatura obligatòria de tres crèdits a impartir en el primer o en el segon quadrimestre del Curs:

“La implementació efectiva dels diferents mètodes MASC i el paper fonamental de la persona lletrada, abans, durant i al finalitzar la mediació”

Assignatura optativa a impartir durant el primer o el segon quadrimestre:

“Eines per a facilitar la informació adequada sobre els diferents MASC per part de les persones lletrades”

C) GRAU DE CRIMINOLOGIA

Assignatura obligatòria de tres crèdits (dues hores setmanals) a implementar en el primer o segon quadrimestre del segon curs de Criminologia:

“La justícia restaurativa. Significat, característiques, mètodes i regulació europea i estatal”

Assignatura optativa a implementar en el primer o en el segon quadrimestre del tercer curs:

“Habilitats i tasques de la persona facilitadora en processos restauratius”

4. INVESTIGACIÓ SOBRE L'IMPACTE DE LA LLEI 9/2020 EN LA DERIVACIÓ JUDICIAL DE CASOS A MEDIACIÓ FAMILIAR

La Llei 9/2020, del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat, en el seu article 3-3 modifica l'article 233-6 del Codi civil de Catalunya i disposa que:

“Una vegada iniciat el procés judicial, l'autoritat judicial, a iniciativa pròpia o a petició d'una de les parts o dels advocats o d'altres professionals, pot derivar les parts a una sessió prèvia sobre mediació, de caràcter obligatori, per tal que coneguin el valor, els avantatges, els principis i les característiques de la mediació, amb la finalitat que puguin assolir un acord...”

D'altra banda, l'apartat 4 del mateix article estableix:

“4. La manca d'assistència no justificada a la sessió prèvia obligatòria sobre mediació no està sotmesa a confidencialitat i ha d'ésser comunicada a l'autoritat judicial”.

Aquesta norma, per tant, disposa que l'autoritat judicial pot derivar a una sessió prèvia de mediació per tal que les parts puguin conèixer els avantatges i les característiques de la mediació i puguin valorar l'oportunitat d'aplicar-la al seu cas. Aquesta sessió literalment té el caràcter d'obligatòria. Estaríem davant del que s'ha anomenat “obligatorietat mitigada”, ja que la voluntarietat és una característica essencial de la mediació i l'obligatorietat no pot anar més enllà d'aquesta sessió prèvia. El seu objectiu rau en transmetre directament a les parts el valor de la mediació i la utilitat que pot aportar al seu cas concret per superar les discrepàncies i aconseguir solucions acordades i mútuament satisfactòries.

Aquesta norma significa un canvi molt important en el paper de l'autoritat judicial respecte a la mediació, ja que el jutge o jutgessa, sempre que ho consideri oportú, en controvèrsies de família, pot derivar a les parts a aquesta sessió prèvia en la qual les persones haurien de participar, ja que se li dona el caràcter d'obligatòria des de la mateixa Llei. Malgrat això, la Llei no estableix cap tipus de sanció ni reacció concreta si no compareixen en aquesta sessió prèvia, més enllà que la persona mediatadora o el servei de mediació haurà de comunicar a l'autoritat judicial la inassistència de les parts o d'una part a la dita sessió.

La Llei 9/2020 proporciona a l'autoritat judicial un important recolzament legal per derivar a mediació amb un impuls motivacional que supera la mera recomanació. A més, com ja s'ha comentat, si les parts o alguna d'elles no acudeix a aquesta sessió prèvia de caràcter bàsicament informatiu, l'autoritat judicial en serà informada. Aquesta informació que rebrà el jutge pot ser interpretada de diverses formes, ja que, com s'ha avançat, la Llei no preveu ni disposa una reacció concreta a la inassistència. Malgrat això, una de les possibles interpretacions o valoracions per

part de l'òrgan judicial pot ser que les parts no han tingut en compte el significat de l'auctoritas judicial al fer la derivació ni el valor que el jutge o jutgessa confereix a la possibilitat d'aplicar la mediació al seu cas concret.

Aquesta norma aporta seguretat als jutges, garanteix que les persones lletrades informin els seus clients d'aquesta derivació a la sessió informativa prèvia, impulsada judicialment, alhora que permet a les persones conèixer la mediació, el seu significat i tot allò que els pot aportar en el seu cas concret.

Després de dos anys i dos mesos de la seva entrada en vigor (31 d'octubre de 2020), cal plantejar-se si ja es poden identificar algunes de les conseqüències que hagi pogut tenir aquesta norma en la pràctica, quins han estat els seus efectes, si n'ha tingut. Cal preguntar-se si, malgrat la pandèmia i la seva deriva paralitzadora general, ha aconseguit augmentar el nombre de derivacions judicials i ampliar el nombre de persones informades que han pogut beneficiar-se de la mediació.

Les derivacions judicials a mediació són gestionades a través del Centre de Mediació de Catalunya del Departament de Justícia, segons estableix la Llei 15/2009, de mediació a l'àmbit del dret privat.

Per tant, la informació més rellevant per establir el possible impacte de la Llei 9/2020 en la derivació de casos dels jutjats a mediació, és la que ens pot facilitar el Centre de Mediació de Catalunya del Departament de Justícia de la Generalitat, a través de les seves dades estadístiques.

En aquest possible impacte de la norma, s'han de tenir en consideració els efectes limitadors de la pandèmia del coronavirus que, evidentment, primer va paralitzar i després disminuir de forma evident l'activitat judicial i mediatadora durant molts mesos, a l'igual que va paralitzar i alentir la resta d'activitats.

EXPEDIENTS JUDICIALS DE FAMÍLIA DERIVATS AL CENTRE DE MEDIACIÓ EN ELS DARRERS 5 ANYS *				
2018	2019	2020	2021	2022
1.123	1.100	601	728	696

**Dades cedides amablement pel Centre de Mediació del Departament de Justícia de la Generalitat*

Respecte a l'any 2020, en què es va aprovar la Llei 9/2020, la reforma per establir l'obligatorietat de la sessió prèvia de mediació, va entrar en vigor el darrer dia del mes d'octubre del mateix any. A pesar de ser l'any més dur de la pandèmia, van arribar al Centre de Mediació 601 derivacions judicials a mediació familiar.

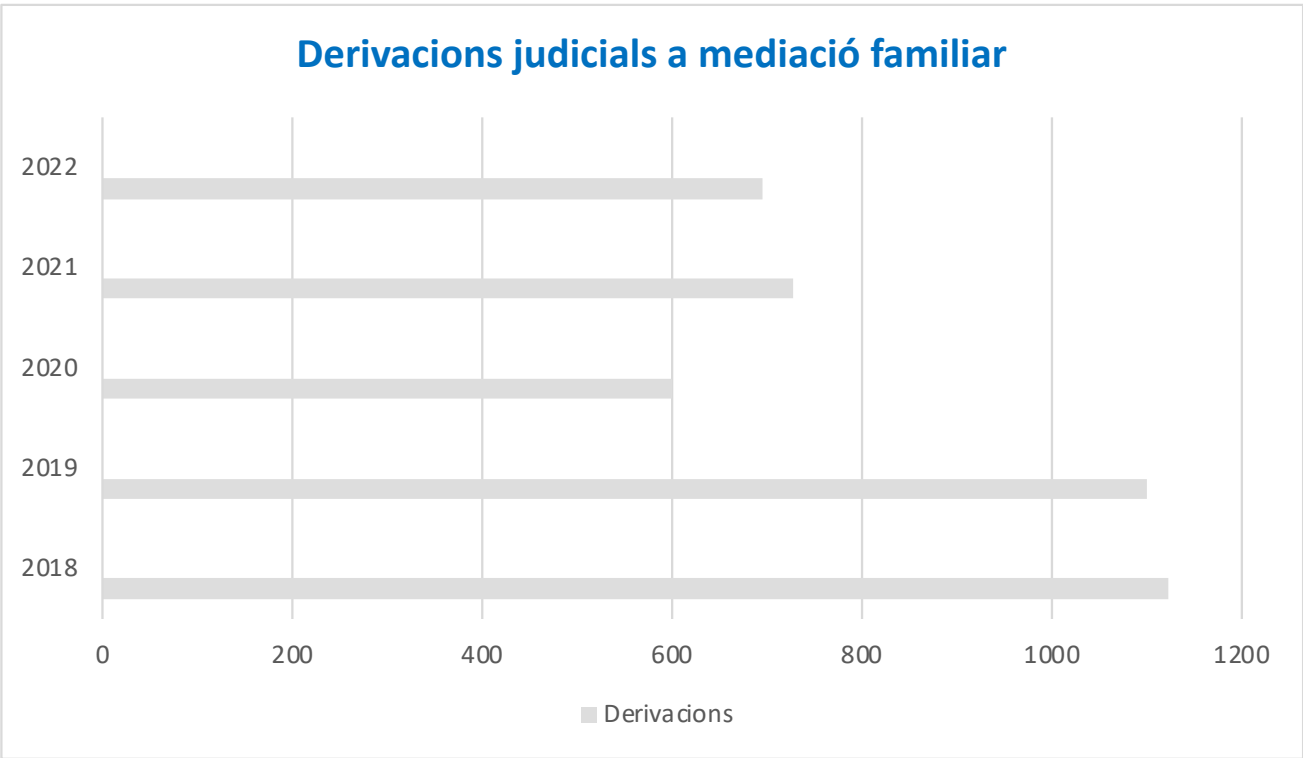
Cal destacar que, de gener a octubre de l'any 2020 (en 10 mesos) es van produir 446 derivacions judicials en casos de família, cosa que va suposar una mitjana per mes de 44,6 casos derivats a mediació. A partir del dia 1 de novembre, en els dos darrers mesos de l'any en què ja estava en vigor la Llei 9/2020, es van derivar 155 casos judicialitzats, cosa que va suposar una mitjana per mes de 77,5 casos suposant, per tant, un increment evident de derivacions judicials a partir de la vigència de la Llei. En conseqüència, l'any 2020, tot i els efectes de la pandèmia, l'entrada en vigor de la Llei 9/2020, va aconseguir quasi duplicar la mitjana de casos mensuals de família derivats judicialment al Centre de Mediació, justament a partir de l'efectivitat pràctica de la norma.

Respecte a l'evolució en les derivacions judicials entre els anys 2020 (en què entra en vigor la Llei el 31 d'octubre) i 2022, podem veure en el quadre i en el gràfic, que es van recuperant el nombre de derivacions judicials, malgrat els estralls en tots els ordres professionals, personals, convivencials i de tot tipus que ha deixat la pandèmia.

Es pot considerar que actualment les xifres mostren una lenta tendència a la recuperació, després de l'enorme davallada que va comportar la pandèmia, i que en aquest nou impuls post pandèmic envers el creixement de les derivacions judicials a mediació familiar, la Llei 9/2020 hi juga un paper destacat.

En aquest impuls de recuperació i millora en les xifres de derivacions judicials a mediació familiar post pandèmia, pot deduir-se que la Llei 9/2020 hi té un paper molt destacat. Possiblement sense aquesta Llei, els efectes devastadors de la pandèmia haguessin perjudicat greument els avenços lents però constants que va fent la mediació a casa nostra.

Podríem concloure que aquest tipus d'iniciatives legals d'impuls a la mediació tenen molt de sentit i efectivitat a la pràctica. Cal seguir avançant en aquesta línia, a la qual es podria sumar la creació i l'aplicació de diferents tipus d'incentius (fiscals, processals o d'altres) per promoure la utilització generalitzada de la mediació, tal com estan fent d'altres països arreu d'Europa.

5. COMUNICACIÓ

UN + MULTIPLICADOR

A diferència de les campanyes de 2020 i 2021 desenvolupades en un termini de 3 mesos, l'aposta 2022 de la Mediació a Xarxes Socials ha estat optar per una acció online més perllongada en el temps.

Mantenint un pressupost idèntic d'inversió en canals, hem desenvolupat una campanya de continuïtat de maig a desembre amb els següents reptes en relació als exercicis anteriors.

REPTES

1. Millorar la visibilitat digital del projecte.
2. Millorar l'acció de seguidors i no seguidors.
3. Millorar l'aterratge al site de la Mediació i al corporatiu.
4. Millorar el coneixement de la iniciativa en d'altres àmbits econòmics i empresarials
5. Millorar la força comunitària de la Mediació a Xarxes Socials.

Una aposta pel + des de la durada i continguts que, tal i com veurem a continuació, ha tingut un efecte de millora veritablement multiplicador per la Mediació. Un èxit de totals... i de mitjanes.

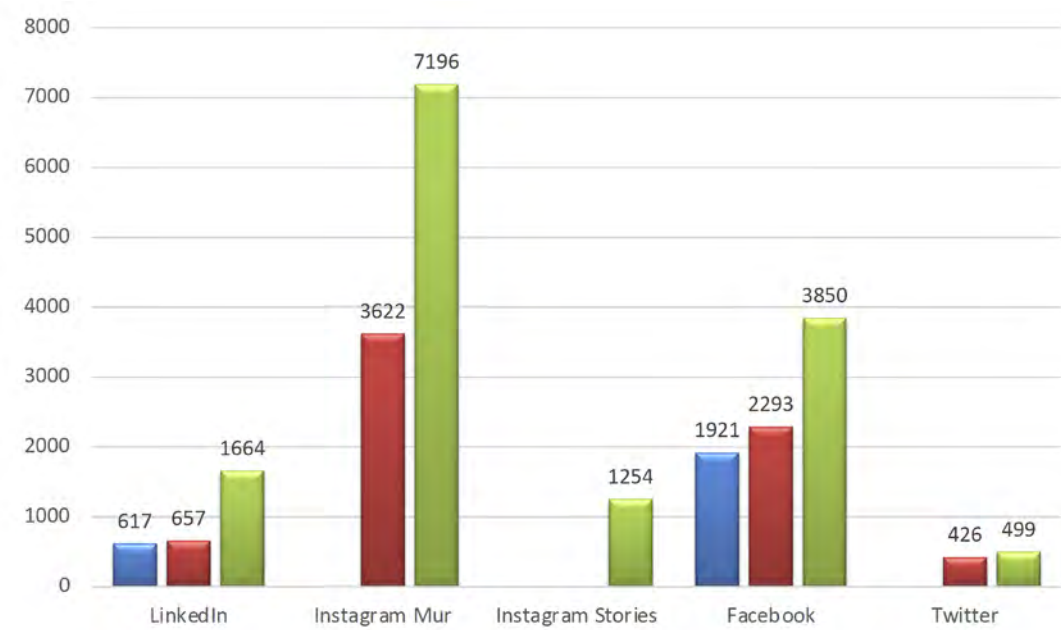
VISIVILITAT

616.730
TOTAL LECTURES

	2022 LECTURES	2022 MITJANA	MILLORA	2021	2020
LINKEDIN	72.309	1.664 per post	+153%	657	617 per post
INSTAGRAM MUR	266.646	7.196 per post	+99%	3.622	per post
INSTAGRAM STO	70.244	1.254 per post			per post
FACEBOOK	177.114	3.850 per post	+68%	2.293	1.921 per post
TWITTER	30.417	499 per post	+17%	426	per post

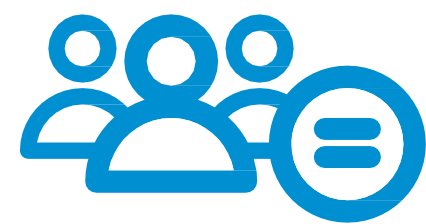
LECTURES PER POST 2020-21-22

L'objectiu 2022 era millorar la visibilitat digital del projecte IN Mediació i s'ha aconseguit un ressò d'altíssima solvència a Xarxes Socials.

- Un Total de 616.730 Lectures, esdevenint el Mur d'Instagram el més eficient en aquest aspecte amb 7.196 Lectures per contingut.
 - L'ampliació de durada la Campanya no ha impactat en les Mitjanes per post aconseguides.
- Tot el contrari, s'han assolit uns increments lectors espectaculars del:
- +153% a LinkedIn
 - +99% a Instagram
 - +68% a Facebook
 - +17% a Twitter
- en relació als millors aconseguits en d'altres campanyes.

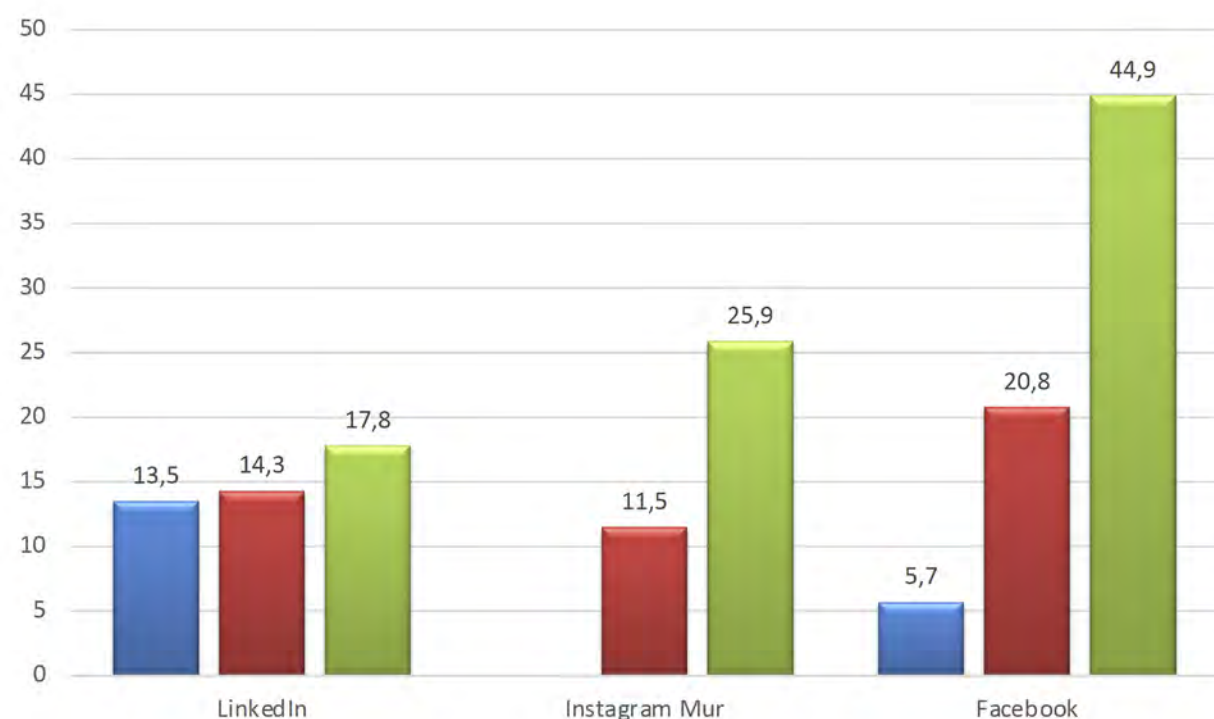
ACCIÓ. LIKES

3.805
TOTAL LIKES

	2022 LIKES	2022 MITJANA	MILLORA	2021	2020
LINKEDIN	783	17'8 per post	+24'5%	14'3	13'5 per post
INSTAGRAM MUR	961	25'9 per post	+125%	11'5	per post
FACEBOOK	2.061	44'8 per post	+115%	20'8	5'7 per post

LIKES PER POST 2020-21-22

L'objectiu 2022 era millorar l'acció de seguidors i potencials seguidors en relació als continguts de la iniciativa. Un dels valors més impulsors de l'engagement que ha ofert un Balanç inequívocament engrescador.

· Un Total de 3.805 Likes, resultant Facebook tant en Totals com en Mitjanes la Xarxa de més impacte amb 2.061 Likes a 44'8 per contingut.

· Increments més que notables a la Mitjana de Likes per post en relació a les Campanyes precedents. Alguns gairebé d'excel·lència:

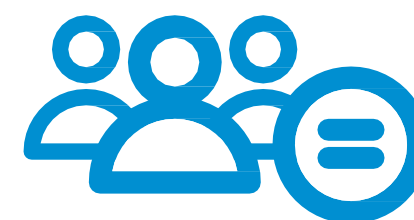
+125% a Instagram

+115% a Facebook

+24'5% a LinkedIn

Uns Resultats que acrediten l'èxit creixent i bona acollida a Xarxes de la promoció d'aquesta iniciativa.

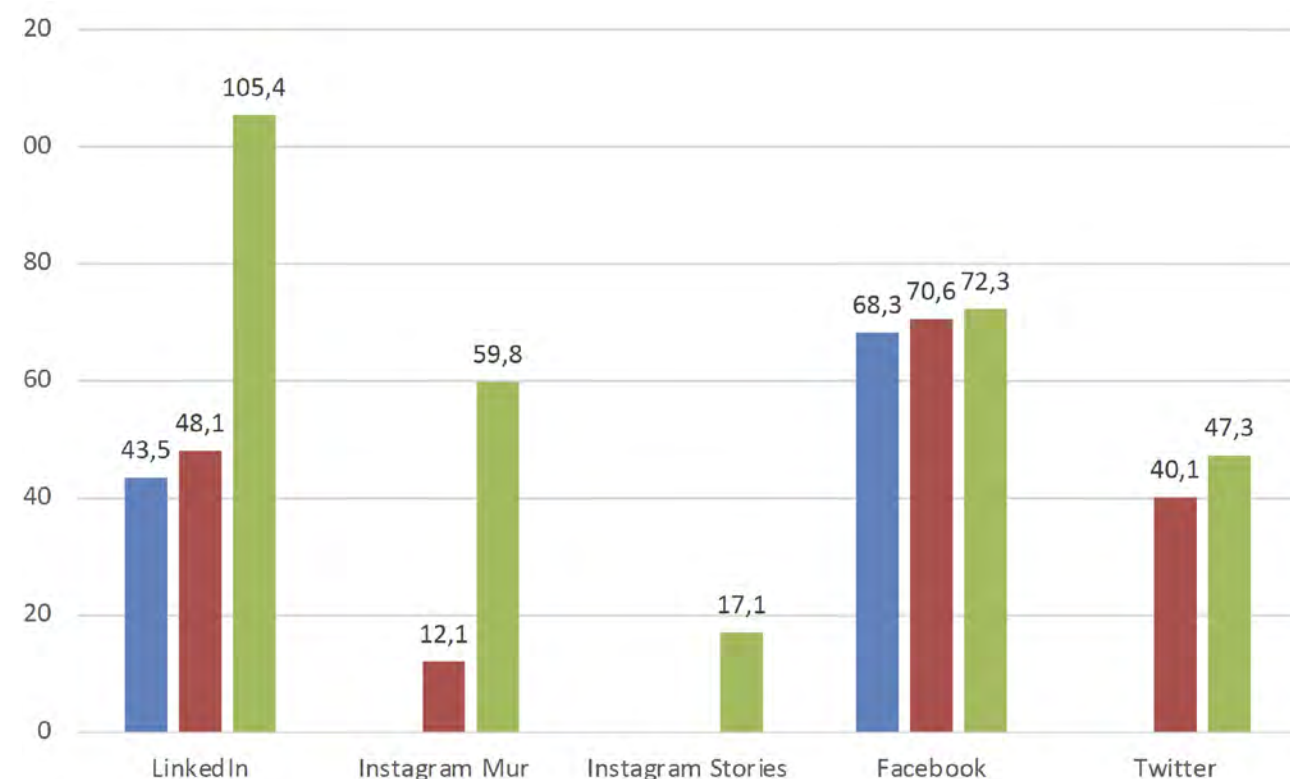
IMPULS SITE. CLIC

13.794
TOTAL CLICS

	2022 CLICS	2022 MITJANA	MILLORA	2021	2020
LINKEDIN	4.636	105'4 per post	+118'5%	48'1	43'1 per post
INSTAGRAM MUR	2.214	59'8 per post	+394%	12'1	per post
INSTAGRAM STO	958	17'1 per post			per post
FACEBOOK	3.096	72'3 per post	-1'8%	70'6	68'3 per post
TWITTER	2.890	47'3 per post	+18%	40'1	per post

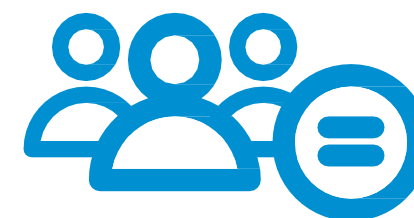
CLICS PER POST 2020-21-22

L'objectiu 2022 era impulsar la redirecció al web de la Mediació i altres sites corporatius. Un Clic del fan que és un dels objectius Social Media prioritaris de la pràctica majoria d'institucions i marques. I el Clic del 2022 ha estat així d'actiu:

- Gairebé 14.000 Clics acumulats amb LinkedIn com a Xarxa més protagonista en aquest aspecte amb un Total de 4.636 Clics i una espectacular mitjana de 105'4 per post.
- Increments de luxe (FCB i IG) en la comparativa amb anteriors campanyes:
 - +394% a Instagram
 - +118'5% a LinkedIn
 - +1'8% a Facebook

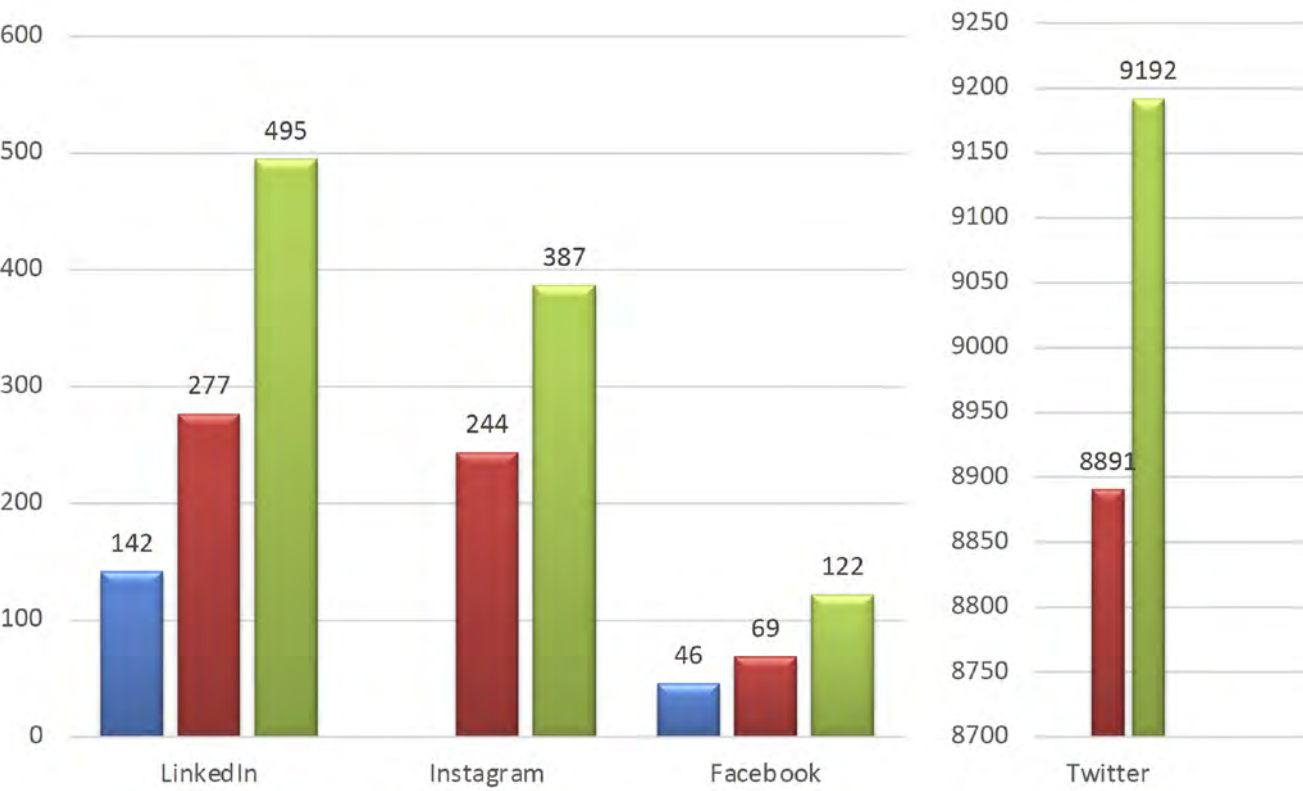
COMUNITAT. FANS

10.196
TOTAL FANS

	COMUNITAT 2022	+ FANS 2022	MILLORA	COM 2021	COM 2020
LINKEDIN	495	218	+78%	277	142
INSTAGRAM	387	143	+58%	244	
FACEBOOK	122	53	+76%	69	46
TWITTER	9.192	301	+3'4%	8.891	

COMUNITAT. FANS

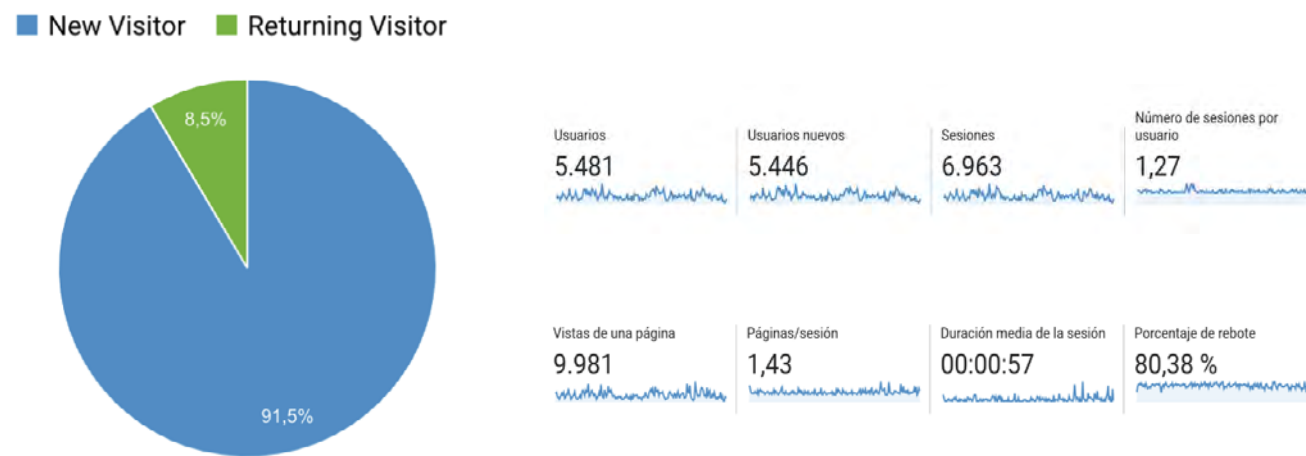
IMATGE DE CAMPANYA 2022

RESULTATS 2022

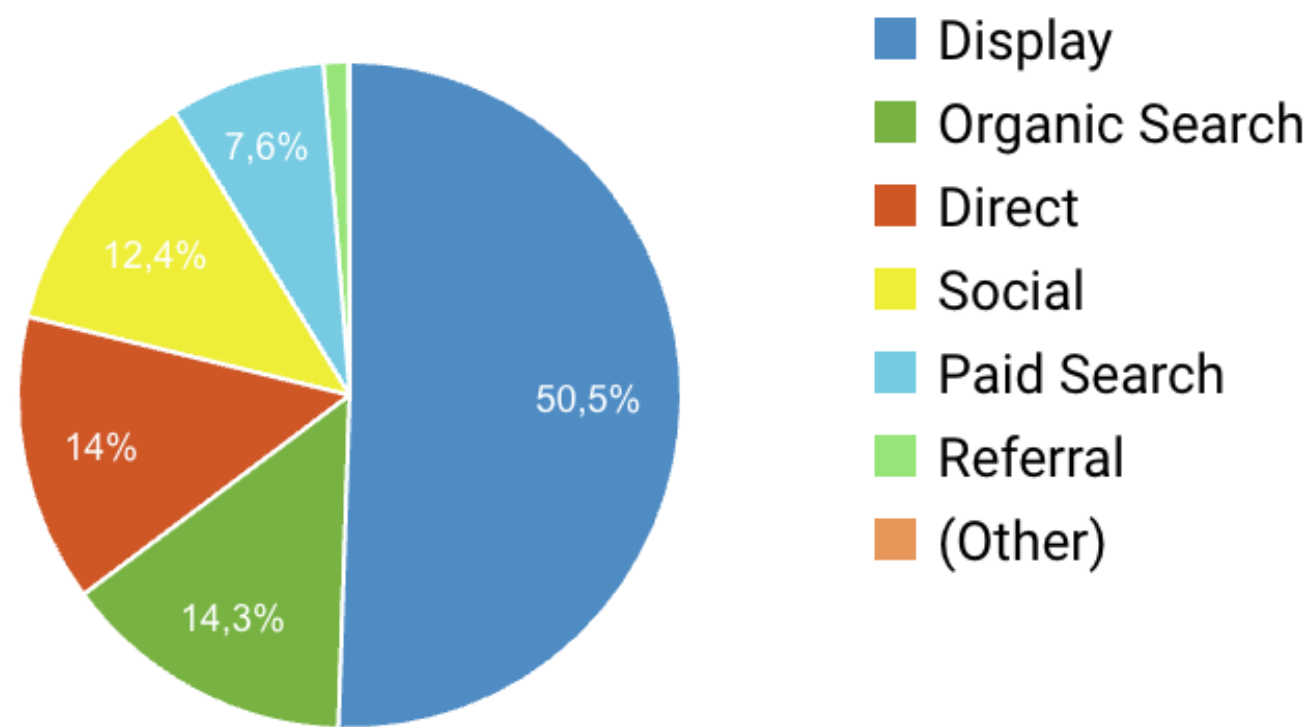
No es diu ràpid 5.481

En el transcurs de la campanya IN-Mediació 2022, han estat un total de 5.481 les persones que han visitat la Landing web d’In-Mediació. Destacar, i tenir molt en compte, que d’aquest nombre total d’usuaris 5.446 son nous, es a dir, fins aquest any no havien visitat la Landing web. També destacar que, en comparació amb la campanya anterior, hem augmentat un 10% els nous visitants.

D’ON VENEN?

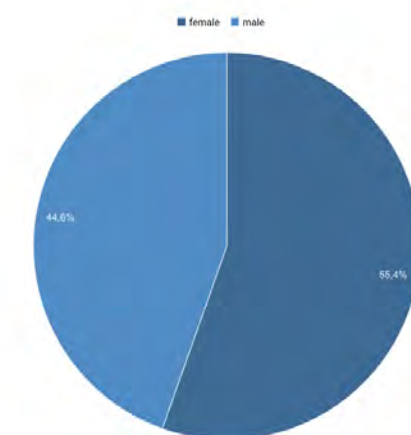
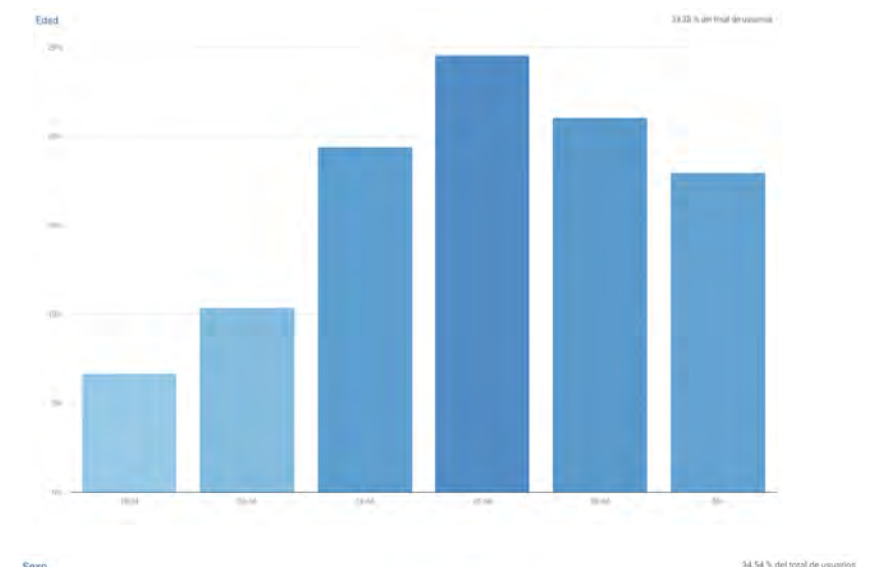
- La gran majoria d’usuaris de la Landing web han entrat a la mateixa a partir del canal ”Display” el que fa referència als Banners de remarketing.
- Els banners de remarketing impactaven a aquelles persones que visitaven la mateixa Landing web o qualsevol de les pàgines web dels 14 Col·legis de l’Advocacia Catalana. Així doncs, aquest ha estat el canal a través del qual han aterrat més usuaris a la Landing.
- També fer referència als canals “Organic Search”, “Direct” i “Social”, tres canals que es col·loquen en segona posició i que fan referència a les cerques de Google i a les redirecciones que s’han fet a través de xarxes socials.
- Fer èmfasi als canals ”Paid Search”, “Organic Search” i “Social”, els quals han augmentat la seva aportació d’usuaris en un 7%, 5% i un 3,2% respectivament.

Adquisición		Comportamiento	
Usuarios	Usuarios nuevos	Porcentaje de rebote	Páginas/sesión
	5.481	5.446	6.963
			80,38 %
			1.43
			00:00:57
1 Display	2.794	89,56 %	
2 Organic Search	789	71,36 %	
3 Direct	772	73,84 %	
4 Social	683	70,27 %	
5 Paid Search	419	79,24 %	
6 Referral	67	61,39 %	
7 (Other)	4	66,67 %	

COM SON?

Els usuaris que han navegat per la Landing web tenen una edat, majoritàriament, entre els 45-54 anys, seguit dels de 55-64 i els de 35-44 anys. Destacar, envers la campanya anterior, la manera amb la que s'ha equilibrat tant la gràfica d'edat com la de gènere, el què és molt positiu, ja que suposa una transversalitat d'usuaris molt àmplia. Arribem a molta gent i molt diversa!

Les seccions que més vegades han estat visitades durant el transcurs de la campanya han estat: la home de la Landing web, l'apartat dedicat al projecte 2022 i seguidament, el Pitch&Putt, la Mediateca, la secció dedicada a les Veus dels professionals (entrevistes Pithc&Putt) i als Col·legis (que ells mateixos ens van gravar).

Entre tots aquest Projecte 2022 ha estat tot un èxit del que totes i cada una de les persones que han assistit a un esdeveniment, s'han connectat a un Webinar o ens han enviat quelcom n'han format part, gràcies!

Página	Vistas de una página	Número de vistas de página únicas	Promedio de tiempo en la página
	9.981 % del total: 100,00 % (9.981)	8.217 % del total: 100,00 % (8.217)	00:02:11 Media de la vista: 00:02:11 (0,00 %)
1. /	5.523 (55,34 %)	4.601 (55,99 %)	00:01:44
2. /projecte-2022/	819 (8,21 %)	566 (6,89 %)	00:03:19
3. /ponents/pilar-mane/	420 (4,21 %)	392 (4,77 %)	00:02:14
4. /pitch-putt/	299 (2,99 %)	241 (2,93 %)	00:01:59
5. /mediateca/	263 (2,64 %)	235 (2,86 %)	00:05:16
6. /are-you-in/	156 (1,56 %)	114 (1,39 %)	00:02:38
7. /articles-arxiu/	134 (1,34 %)	102 (1,24 %)	00:01:12
8. /veus-dels-col·legis/	129 (1,29 %)	91 (1,11 %)	00:03:29
9. /articles/mediacio-penal-una-questio-de-cultura/	107 (1,07 %)	96 (1,17 %)	00:01:32
10. /jornada-immomediacio/	102 (1,02 %)	71 (0,86 %)	00:04:37

CONCLUSIONS

Per què una suma que ha multiplicat?

Visibilitat, Acció dels followers, Clic al Web i Creixement Comunitari de la Mediació en relació a les campanyes anteriors. Tant a nivell de Totals com de Mitjanes per contingut.

- Perquè impulsant les Accions Formatives sobre la Mediació s'ha acostat aquesta fórmula a molts més professionals de l'advocacia i creat nous links amb els sectors de l'empresariat i els serveis immobiliaris.
- Perquè el protagonisme quotidià de la Mediació a Xarxes de Targets tan diversos com LinkedIn, Facebook, Twitter i Instagram, li ha permès aproximar-se a un ampli ventall d'advocades, advocats i persones mediadores de totes les edats.
- Perquè complementant la tasca diària als Social Media amb treballs de SEM s'ha posicionat la Mediació a llocs de privilegi als buscadors.
- Perquè sumant, en síntesi, continguts de valor a Xarxes, activitats formatives d'interès, trobades empresarials i una posició protagonista als buscadors; la suma no només suma, la suma multiplica la força de la Mediació.

PROJECTE IN MEDIACIÓ 2022

